râsul lumii râsul lumii râs
sul lumii râsul lumii râsul
râsul lumii
râsul

pier
desproge

femei
secera

PIERRE DESPROGES (1939-1988) a instituit tribunalul flagrantului delir. Aceasta este denumirea pe care francezul a lipit-o propriului fel de a face umor: jocuri de cuvinte abrupte, fandări iconoclaste, paronomaze hazlii, dialoguri cu trei degete de spumă. Desproges nu cruţă pe nimeni în cărţile sale. Vecinul bădăran, primarul bovin, spioana pe gaura cheii, poliţistul tâmp – toţi sunt prinşi în insectar cu vârful peniţei. Cinismul şi sarcasmul circulă braţ la braţ prin cărţile francezului, parcă pentru a ne da de ştire că trăim într-o lume care bâjbâie necontenit. O lume absurdă şi prost alcătuită. Cele mai cunoscute titluri din opera lui Desproges sunt: *Vivons heureux en attendant la mort, Des femmes qui tombent, Manuel de savoir-vivre à l'usage des rustres et des malpolis, Dictionnaire superflu à l'usage des élites et des bien nantis, Chroniques de la haie ordinaire, Fonds de tiroir, Les bons conseils du Professeur Corbiniou.*

pierre desproges

femei secerate

HUMANITAS
BUCUREŞTI
Traducere din franceză de ANDREEA VLĂDESCU

Coperta colecţiei
DANIEL NICOLESCU
Femei secerate / Pierre Desproges; trad.: Andreea Vlădescu. -
PIERRE DESPROGES
DES FEMMES QUI TOMBENT

capitolul I

(JL deline Serpillon făcea parte din acea zdrobitoare majoritate a muritorilor de rând despre care nici nu ţi-ar trece prin cap că ar putea fi ucişi.

Nu avea nici bani şi nici vreo dragoste, vreo ură sau vreun farmec anume. Convingerile ei politice o făceau cel mult să bombănească pe înfundate când creştea preţul la gazul metan şi cam atâta tot. Era cât se poate de oarecare, mai comună decât o hârtoapă, şi de banalitatea unei halvale pe timp de post. în afară de cotoiul cel pufos şi cenuşiu care dormea cu ea, nimeni altcineva nu se întorcea în pat spre ea şi cu atât mai puţin peste ea. De mai bine de patruzeci de ani, se smochinea treptat în spatele tejghelei de lemn cernit a merceriei sale, care mirosea a miere şi a talaş proaspăt, fără să fi fost surprinsă vreodată în flagrant delict de bună sau proastă dispoziţie.

La Eliberare, fremătase şi ea puţin în braţele vânjoase ale unui SS-ist dezorientat, care urca pe Oradour şi încă se mai dădea mare. Neamţul o pătrunsese proptind-o de un stejar impunător, cu trunchiul chinuit, care îşi mai împrăştie şi azi ghinda

dincolo de gardul grădinii ei, între Dordogne şi Haute-Vienne. Uneori, sorbindu-şi tizana în amurg, ea se uita la copacul neclintit şi revedea ochii încercănaţi, cu genele arse, ale călăului învins, care duhnea a fum stătut, a praf de puşcă, a moarte şi a trăscău ordinar.

Nu i se mai cunoştea vreo altă legătură, fiindcă nici nu mai avusese vreuna; firea ei searbădă o apăra din plin atât de iubire, cât şi de duşmănii.

Tocmai de aceea, oricui i s-ar fi părut prea puţin probabil ca Adeline Serpillon să o sfârşească într-o bună zi asasinată.

Totuşi, pe 9 mai trecut, şoferul ratei de Non- tron, care îi livra în mod curent aţele şi nasturii, o găsi prăbuşită sub panoul ei de mostre cu produse de cusut. în ciuda cuţitului mare de tăiat carnea, care o secătuise de sânge, despicând-o de la plex până la ombilic, şi care rămăsese înfipt în burta-i amărâtă, păstra şi în moarte acel aer tâmp al negustoresei de mărunţişuri măsurând guma de chiloţi.

Sertarul casei de bani nu fusese atins. Nici o dezordine suspectă nu tulbura apăsătoarea banalitate a magazinului şi a locuinţei alăturate, unde Adeline Serpillon îşi tricotase maşinal întreaga ei viaţă neînsemnată, aşa cum ronţăi absent covrigeii uscaţi şi insipizi de la trataţiile convenţionale.

Localitatea Cérillac fu imediat răscolită de vestea demenţială a morţii violente a negustoresei sale de mărunţişuri. O dată trecuţi primii fiori de groază, o febrilitate zgomotoasă, ca de zi de târg, aproape indecentă, puse stăpânire pe sătuc. Moartea vecinului îi înviorează întotdeauna un pic viaţa omului care crapă de plictiseală, aducând bucurie în magherniţele în care tatăl îşi înnoadă cravata neagră de doliu, fredonând javaneze învechite. Mama spune: „Tată, nu mai cânta aşa de tare, că îl mânii pe bunul Dumnezeu.” Iar ea nu-şi mai găseşte mănuşile negre, cu toate că, după înmormântarea bătrânului Nicolot, anul trecut, le pusese în sertarul din stânga.

Iar după aceea, grăbiţi, amândoi se îndreaptă spre biserică, lipiţi unul de celălalt, braţ la braţ, ca să-şi mai încălzească sângele înţepenit, înspăimântaţi de vedenia unor cuţite albe sticlind în lumina lunii, şi se întreabă dacă mai este destulă tocătură pentru prânz, deşi mai pot încă să treacă pe la măcelăria Labesse ca să ia trei sute de grame de carne pentru cârnaţi.

capitolul II

jÇingurul generalist din Cérillac, medicul Jacques Rouchon, la cei patruzeci de ani trecuţi, afişa imaginea hirsută şi prostească a bătrânilor doctori din westernuri. Alcoolic până în măduva oaselor, îşi îneca în berea cu Picon* insuportabila şi tihnita certitudine a inoportunităţii existenţei, în general, şi a propriei vieţi, în special. Trăgea la măsea până cădea lat şi îl apucau suspinele întretăiate care îl în- greţoşau la ideea disperată a neputinţei de a-şi bea minţile. Apoi urina la lumina stelelor, înainte de a se duce acasă, ca să vomite peste nevastă-sa, o domnişoară Albaret, de la Aşezămintele Albaret, fostă pensionară a Călugăriţelor Chavagne din Nantes, unde învăţase să-şi spele sânii pe întuneric, ca să-l alunge pe Satana. Din această claustrare la sfintele obsedate, Catherine nu păstrase atât gustul pios al sacrului, cât gustul sacru pentru pioşi. La nouăsprezece ani, scăpată din frâu la Paris, ca să frecventeze facultativ Facultatea de Litere, Catherine nu visa

---

* *Picon-bière* – cocteil realizat din amestecul a 5 cl. de Amer Picon (bitter pe bază de portocale, genţiană etc.) cu 20 cl. de bere. *(N. ed.)*

decât la procesiuni obscene, în care se făcea că flutura prin aer, una câte una, toate lumânările purpurii pe care le simţea învârtoşându-se primăvara în blugii studenţilor care înmugureau prin Grădina Luxemburg. De cele mai multe ori, excesele onirice nu o împiedicau să-şi rezerve sexul propriilor autosatisfaceri, în aşteptarea masculului fermecat, pe care l-ar fi vrut frumos, cultivat, cu simţul umorului şi vajnic la pat.

Pe atunci, intern la Cochin, Ronchon avea câte puţin din toate acestea. înalt şi suplu, cu gesturi spontane, de o eleganţă firească, jignitoare pentru bondoci, emana graţie şi virilitate, cu acea indolenţă rafinată, nepremeditată, pe care parvenitul o urăşte aşa de mult la aristocrat, încât ajunge să asedieze Bastilia. Jacques îl citise pe Mauriac şi îl gustase pe Jules Renard, înţelesese ce era mai bun din Claudel, confirmase valoarea lui Céline, îl recunoscuse pe Boris Vian, cercetase Herculanum şi încetase să-i dispreţuiască pe Viollet-Le-Duc şi pe Baltard-ul anilor 1960, pe când aceştia erau socotiţi deplasaţi, ca să nu spunem necuviincioşi.

La trei zile după ce se lovise de el în coada unei manifestaţii anti-OAS†, Catherine îl trase

† Organisation de l'Armée Secrète – organizaţie clandestină creată în ianuarie 1961,

în patul ei de studentă, unde descoperiră împreună că a iubi şi a face dragoste nu erau incompatibile. Simţiră unul pentru celălalt o atracţie violentă şi sălbatică, întărită şi mai mult de comuniunea de gusturi şi de idei care îi reunea în jurul artei statuare a Egiptului Antic, a gândirii lui Montaigne şi a lui Brassens, a bucătăriei vietnameze şi tuluzane, a muzicii tulburătoare *from* Händel *to* Satie, fără să treacă prin Johann Sébastian, care li se părea mult prea milităros. Când ea îi mărturisi că-i plăcuse Thérèse Desqueyroux la Pompei, el o posedă sălbatic pe mochetă, scoţând strigăte patetice de tăietor de lemne, pe care ea le repetă cutremurându-se până când, unul în celălalt, atinseră culmea plăcerii împreună, conform recomandărilor sexologilor. De aici reiese cât de frumos fusese, iar ei se căsătoriră la culesul viei din ’66, cel mai rodnic an din ’47 încoace, după părerea lui Albaret, căruia succesul în producerea obiectelor sanitare de inox încă nu-i alterase cerul gurii.

Jacques Rouchon era de pe atunci un alcoolic, încă imperceptibilă, înăbuşită, crepusculară, dorinţa de a se nărui cumva îl apuca pe înserat – la lăsarea serii, spunea el –,

---

care reunea partizani ai menţinerii prezenţei franceze în Algeria şi veterani ai războiului din Indochina. *(N. ed.)*

aşa cum spaima de întuneric se strecoară în sufletul copilului singur în camera lui, unde penumbra transformă perdelele în aripi de lilieci bezmetici. În timpul zilei, se simţea bine în pielea lui, în nevastă-sa, era mulţumit de studiile pe care le absolvise strălucit, fără să-şi reprime aspiraţia misionară, naivă şi frumoasă, profund vetustă, de a deveni medic de ţară, cu barbă, cu pipă şi cu bolnavi pe care să-i dezmierde prin gesturi, dar şi cu o maşinuţă de teren de 2 cai putere, plină de noroi. însă ceasul tihnei de seară îi făcea un ghem în stomac şi îl împingea instinctiv spre crâşmă, aşa cum te adăposteşti de ploaie sub o streaşină.

Totuşi, instalarea Rouchonilor la Cérillac, ţinutul natal al lui Jacques, se produsese în speranţa vagă a zilelor ce aveau să vină, zâmbitoare, populate cu copii drăguţi, a confruntărilor umanitare cu indiferenţa şi cu cancerele agreste, ca şi a succeselor literare psihoistorice, Catherine apucându-se să compare în scris decadenţa Occidentului în faţa ascensiunii islamului, în momentul căderii Romei din anii ’30.

Copilul sosi după un an. Era un copil anormal, dacă luăm drept etalon al normalităţii măruntul funcţionar de bancă. Dumnezeu nu-l pierduse din vedere. Când ieşise din trupul mamă-sii, era un bebeluş frumos, ca apoi viaţa să-i dea peste bot cu o

devastatoare frenezie de buldozer. La doi ani, o mo leşeală bovină îi năpădise frumoasa privire azurie de nou-născut oarecare, în timp ce craniul i se alungise ca un obuz, tenul i se înverzise, iar membrele i se chirciseră ca vrejurile de viţă de vie. Avea mersul ţeapăn, ca al pescăruşilor năclăiţi de păcură, şi dondănea neîncetat melopeile caduce pe care i le sufla vântul. Un surâs tâmp, de Giocondă incendiată, îi brăzda în permanenţă mutra bestială, cu excepţia momentelor când înceta – anevoie – să mai sugă. Molfăia tot ce mişca sau arbora aerul mărginit al vreunui strămoş aflat la un chef şi buimăcit de vreo bearneză căreia nu-i putea face faţă. Să spui că răspundea la numele de Christian ar fi fost exagerat, în măsura în care era surd toacă, şi cu un creier oricum prea moleşit ca să poată deosebi o vorbă creştinească de sunetul cornului de vânătoare. În sfârşit, îi era frică de muşte şi se pricopsise cu o alergie de la castanii care îi străjuiau plimbările în ham, între Limoges şi Périgueux, unde arborele prolifera la tot pasul. Pe scurt, fructul iubirii lui Jacques şi al Catherine! Ronchon era zaharisit.

La acest necaz se adăugă curând cumplita deziluzie profesională a tânărului medic. Jacques îşi dădu seama foarte repede că esenţa luptei sale pentru o medicină mai omenească se reducea la un raliu cotidian între guturaiul rural şi lumbagoul

muncitoresc, ale cărui victime, supărător de văică- reţe, solicitau săptămâni de concediu medical, ca să se ducă la pescuit. Cât despre adevăraţii hepatici şi canceroşii oneşti, aceştia preferau să meargă direct la mahării locali, al căror ramolisment esculapic şi a căror legitimaţie de membri în Lion's Club li se păreau tot atâtea dovezi de competenţă, de altfel nedetectabile la acest tânăr şi săritor medic Ronchon care o făcea în faţa lor pe doctorul Schweitzer al şoselei naţionale 21, cu o obositoare seninătate, întru totul pariziană.

Singura consolare în acest marasm la nivelul tuturor celulelor existenţei era că, pe la sfârşitul lui '68, Catherine găsise un editor eclectic, sino-comu- nist, de tendinţă „Ies Deux-Magots"‡, care îi publica periodic scrierile într-o revistă ce nu se temea, în plin Paris, să şfichiuiască obiectivele antimuncitoreşti ale fostului secretar de stat la Ministerul Sporturilor al provinciei Nankin, Tsen-Piang-Toung, suspectat de a fi pus la cale un complot vizând purtarea şortului în cursele internaţionale de obstacole.

în ciuda aversiunii instinctive pe care o avea faţă de confruntările dubioase dintre

---

‡ Celebră cafenea din Paris, frecventată de figuri ilustre din lumea artelor şi literaturii (Gide, Picasso, Hemingway, Sartre, Simone de Beauvoir, Breton etc.) cu vederi de stânga. *(N. ed.)*

doctrinarii de doi bani, Catherine, sfâşiată între handicapatul ei global şi alcoolicul în evoluţie, găsise în această colaborare o portiţă de scăpare periodică spre gara Austerlitz, spre Sena la Saint-Germain şi spre sălile austere şi răcoroase ale Luvrului, unde Nefertiti, cu bărbia mândră, ridicată deasupra unui gât admirabil, refuza cu îndârjire să îmbătrânească.

capitolul III

^î/ncheta judiciară asupra mortii Adelinei Ser- pillon înainta cu paşi repezi către niciunde. Pe baza constatărilor lui Ronchon, se ajunsese la concluzia, fără putinţă de tăgadă, că moartea negustoresei de mărunţişuri fusese provocată prin înjunghiere, cu un cuţit de bucătărie. Viitorul avea să spună poate, într-o bună zi, cine ţinuse de mâner acel cuţit.

— Ei bine, vedeţi, domnule doctor, eu, spuse Marcel Boucharoux, patronul congestionat al pati- seriei-bar Marcel Boucharoux, eu zic că nu ai dreptul să spinteci bieţii oameni fără ca măcar să le iei portofelul.

— Dacă socotim furtul drept o circumstanţă atenuantă a omuciderii, atunci aveţi dreptate. încă unul, vă rog.

La zece noaptea şi după zece beri cu Picon, Jacques Ronchon începea să plutească prin eterul unui paradis amar şi fragil. Ştia că va trebui să ceară al unsprezecelea pahar, ca să nu se cufunde din nou în înspăimântătoarea realitate păcătoasă şi circulară a beţivanului din *Micul Prinţ,* care bea ca să uite că îi este ruşine că bea.

— Orice s-ar spune, nicăieri nu mai eşti în siguranţă, spuse cu regret Henri Labesse, şeful măcelăriei Henri Labesse, care nu se exprima decât prin platitudini.

Labesse era aşa, o chestie gelatinoasă şi sexagenară, la care fineţea trăsăturilor şi albeaţa tenului contrastau puternic cu butucul măcelurilor sale, de la care, de cele mai multe ori, grasul chelios şi rumen îl aproviziona pe trecătorul devorator de carne de vită. „Măcelarul palid te descumpăneşte”, obişnuia să spună Jacques.

Atunci când Jacques şi Catherine se instalaseră la Cérillac, inventaseră un joc idiot, pornind de la platitudinile lui Labesse. Jocul consta în a-l face pe măcelar – prin orice mijloace – să pronunţe o banalitate, rumegată de mai multe ori într-un interval limitat de timp. Astfel, de douăzeci de ori, el lăsase să-i cadă o monedă din buzunar, şi de douăzeci de ori, fără să-şi ridice nasul de la vita lui, Labesse îi aruncase peste umăr: „Ah! Asta nu mai face pui.”

Ca să-l facă să spună „S-a spart ghinionul”, Catherine trebuise să o ia de trei ori de la capăt. Prima dată, când aruncase pe ascuns un ou crud pe dalele măcelăriei, Labesse nu auzise. A doua oară auzi. Prost. Şi spuse: „Ah! Asta nu mai face pui!” Ca să nu-i dea de bănuit, lăsase să treacă o lună înainte de a recidiva, alegând ora închiderii, nouăsprezece treizeci, pentru a rămâne singură cu victima

sa, întrucât prezenţa altor clienţi gata să emită şi ei platitudini ar fi putut eventual să denatureze replica măcelarului. Calmă, ea lăsă să cadă o sticlă de vin prost. Cu acelaşi elan, Labesse îşi debită parola şi cântări două coaste de miel. O adevărată victorie pentru ea!

— încă unul, Marcel, spuse Jacques.

Cuibărit confortabil în norişorul lui dulce-amă- rui, Rouchon se simţea bine între neică nimeni ăsta grasu' şi măcelarul ăla, tont şi uşuratic. Ei îi apreciau cu atât mai mult decăderea cu cât aceasta îl cobora la nivelul lor, alcoolul absorbind ştaiful burghez sub care, în orice om, dormitează animalul din popor. Gasconul Boucharoux se bălăcea în lichiorul de Armagnac amestecat cu şampanie, Labesse se afumase cu muscat şi între cei trei se încropise o caldă, adâncă, frăţească şi subtilă tovărăşie, aşa cum se înjghea- bă numai la beţiile colective, la cântatul în cor sau în cazul isprăvilor eroice ale lui Montgomery Clift, care moare în braţele lui Frank Sinatra, în numele libertăţii întreprinzătorilor şi al extinderii firmei Coca-Cola la est de Strasbourg.

— Când aţi constatat decesul, nu v-a atras atenţia nici un indiciu? se interesă Labesse, care o făcea pe deşteptul citind *Detectiv.*

— Chiar aşa, supralicită şi Boucharoux. Trebuie să fi văzut ceva neobişnuit, domnule doctor. Nu se poate să nu iasă fum atunci

când omori un om.

— Am văzut o vânzătoare oarecare de mărunţişuri, cu un cuţit înfipt în burtă. Asta este deja o ciudăţenie, nu-i deloc rău, spuse Jacques. Privind-o pe domnişoara Serpillon în albul ochilor, am observat că avea un ţânţar pe nas. Dacă ţineţi cu orice preţ, s-ar putea spune că şi asta este o ciudăţenie.

— Şi ne-aţi putea spune ce e ciudat în prezenţa acestui ţânţar? se interesă Boucharoux, care aţipea adeseori cu câte o Agatha Christie în mână.

— Iaca aşa. O părere... un ţânţar într-o mercerie plină de naftalină nu-i un lucru obişnuit. Mai ales în luna mai.

— Aşa e, spuse Boucharoux. De obicei, la Cé- rillac nu vezi ţânţari mari înainte de Sfântu' Ion.

— Nu mai avem anotimpuri, ascultaţi-mă pe mine, spuse cu părere de rău Labesse, profitând de ocazie ca să-şi aducă în dezbatere grămada de platitudini.

Se despărţiră pe la miezul nopţii, clătinându-se. Jacques mai zăbovi o clipă în camera fiului său, care dormea cu braţele încrucişate, cu capul aplecat pe umăr, cu gura căscată, ca să înhaţe mai bine aerul înghesuit în plămânii lui sfrijiţi, în cutia toracică atrofiată. Până şi cu ochii închişi avea un aer tâmp. Sărutându-l pe frunte, într-o străfulgerare de misticism amorţit, Jacques întrezări pentru o clipă, în gnomul de fiecare

zi, un Isus patetic, pe care un comando de atei isterici l-ar fi lapidat cu răutate.

— lartă-i, Doamne, că nu ştiu ce fac, spuse el încetişor, bocindu-se pe sine însuşi, plângând din nimic, plângându-şi arsura pricinuită de alcool, pe care o simţea prin burtă, sluţindu-l fizic şi moral, şi jelind chestia asta mică şi stricată care se încăpăţâna să supravieţuiască, de parcă ar fi avut vreun rost.

capitolul IV

>e 15 mai, la o săptămână după ce Adeline Serpillon îşi încredinţase celui în drept sufletu-i prăpădit, Catherine, purtând în braţe povara amărâtului ei fiu, suna dimineaţa devreme la uşa lui Alain Bonillé. Chiropractician talaso-kinetoterapeut local, el contribuia la supravieţuirea lui Christian, dezmorţindu-i periodic jalnicele frânturi care îi înlocuiau musculatura. Pe măsură ce ruptura inexorabilă a cuplului Rouchon se adâncea, Catherinei îi plăceau tot mai mult aceste vizite dureros de cantonate în rutină. Se simţea bine sub privirile senzuale şi naive ale acestui scânteietor malaxor care, sub înfăţişarea de culturist asexuat, părea să ascundă reale aptitudini virile, adică de înţelegere a femeilor. Şi apoi, îi plăcea tare mult şi matinala cafea arabică sută la sută a lui Claire Jolly, cea care cumula funcţiile de concubină, „consolă" şi asociată a lui Alain. Catherinei şi lui Claire le mai plăcea şi să bată cinematografele din Limoges, la ora ceaiului, să cumpere de pantofi la Périgueux de la o italiancă nebună, şi chiar să pescuiască ştiuci cu lanseta prin heleşte- iele înconjurate de lăstărişuri din Limoges, unde ciuperca se iţeşte din muşchi înainte de sfârşitul lui

septembrie. Intr-o zi, când dăduseră o raită până la Sarlat, ca să bea o ciocolată caldă, lăsaseră garda jos în faţa a doi ţipi din Baden-Baden, bine tăcuţi şi proşti ca noaptea. Fiecare dintre ele îşi făcuse li- peala cu câte unul, într-un hotel cu ifose, cu grinzile la fel de aparente ca uriaşele zoomuri negre şi ca impresionantele mădulare rozalii care completau înseşi făpturile zglobiilor bavarezi.

Ca s-o spunem pe şleau, cele două femei hoinăreau prin viaţa provincială, luând-o razna, în afara cărărilor bătătorite ale zahariselii de la ceaiurile notariale şi de la supeurile fandosite, la patru ace, unde se împăunau subesculapii, sprijinindu-şi cu un aer grav coatele de şemineul Ludovic al XV-lea al conacului lor strămoşesc, cu un pahar în mână şi cu un altul gata băut, perorând emfatici şi azvârlind din vârful buzelor spre cei de pe canapea poantele aseptice ale umorului lor deşănţat. Ele se zbârleau în faţa plictiselii convenţionale, a sufocării bunei-cuviinţe. Totuşi, nu erau revoluţionare, nici bărbătoase şi nici feministe isterice. îşi asumau condiţia de burgheze şi compleurile Chantal Thomas cu seninătate şi curaj, contrar marii majorităţi a celor de nivelul lor, fără grija zilei de mâine şi care lipesc etichete Olida pe cutiile lor de la Petrossian, ca să-l facă pe valet să creadă că au probleme

financiare. Dar dacă eşti burgheză nu înseamnă că eşti mai puţin femeie, iar ca să fii femeie nu trebuie să fii mai puţin bărbat; aceasta ar fi putut fi dubla deviză a Catherinei şi a lui Claire, cărora masculii lor le spuneau „băieţoasele“, cu acea undă de înţelegere în misoginie ce ni se trage de la anii nebuni, în timp ce virila feminitate a plăcerilor împărtăşite le situa foarte exact între amicele lui Reiser şi prietenii Iui Jules Romains.

Alain fu cel care deschise uşa, neras, gol până la brâu şi cu un aer rătăcit.

— Alt, Catherine! Claire nu-i cu tine?

întrebarea o surprinse pe Catherine, învăluită deja de aroma tonică de cafea bună, proaspăt râş- nită, venind de la bucătărie. Numai Claire ar fi putut să-şi pregătească amestecul columbian. Alain nu ştia nici măcar să folosească filtrul electric. Făcea parte dintre acei asociali matinali, care se drogheaza în grabă cu Nescafé, stând în picioare, singuratici şi grăbiţi să intre în viaţă cu un sfert de oră înaintea tuturor.

— Nu înţeleg. Nu înţeleg, tot repeta el. Am auzit-o sculându-se la douăzeci de minute după mine. A venit la mine în birou să-mi spună bună dimineaţa. Apoi şi-a făcut cafeaua, ascultând ştirile la RTL, iar acum, uite: este ora zece şi ea a dispărut. Cu picioarele goale, în chiloţi şi fără ţigări. E o

nebunie. Curată nebunie!

Era derutat ca un copil care şi-ar fi pierdut mama prin Galeriile Lafayette. O fracţiune de secundă, îi trecu prin minte să-l mângâie. Ar fi preferat să-l mângâie pe el decât pe fetusul ăsta lung şi enervant, care îşi lălăia durerea în căruciorul lui de handicapat. Dar bărbatul unei amice, fie el şi excitat, este un lucru sfânt.

La capătul grădinii din preajma casei, unde Claire şi Alain îşi instalaseră aparatele de gimnastică, un tufiş de coacăze ascundea privirilor un vechi puţ dezafectat, acoperit cu un fund de butoi. În cele din urmă, o găsiră acolo pe la prânz.

— Nu. Nu se poate. Nu pot să cred, gemu Alain, văzând că fusese ridicat capacul. Sunt lucruri care nu mi se pot întâmpla tocmai mie.

Apoi se apropie de gaura neagră şi păli.

Catherine îl îndepărtă de margine. Albă la faţă, ea se aplecă peste puţ. Zece metri mai jos, cu trupul zdrobit, Claire clipocea pe burtă, cu capul sub apa sălcie. Lipiţi de piele, chiloţii ei de mătase reliefau din plin dubla protuberantă a frumuşelului său funduleţ ud. Erau nişte chiloţi festonaţi, pe care ele îi cumpăraseră cu un an în urmă la Veneţia, în ziua în care Jacques făcuse scandal pentru că nu se servea bere cu Picon la terasa Florian. Izbucniseră toţi patru în râs şi coborâseră pe

Canal Grande la miezul nopţii, atunci când, agonizând superb, palatele nu mai sunt luminate decât pe ici, pe colo, de aburul intermitent al ultimelor valuri împleticite.

Iată care sunt imaginile ce ne vin în minte când ne pescuim anii morţi din fundul unui puţ, se gândea Catherine, în timp ce inspira mai profund, ca să urle din rărunchi, ca un câine.

înainte de sosirea – inutilă – a ajutoarelor, folosind frânghiile porticului, Alain şi Jacques ridicaseră deja cadavrul. Jacques constată rapid o ruptură a coloanei cervicale. Claire murise probabil chiar înainte de a atinge apa.

O depuseră, încă udă, pe patul mare şi roşu. Liniştită şi cu ochii închişi, în penumbra transperan- telor, ai fi spus că este o femeie la scăldat, întinsă pe vecie sub un soare negru care să-i bronzeze fantoma.

— O cucoană aşa de frumoasă! Chiar că-i o nenorocire, spuse un Jandarm estet.

capitolul V

Îrintele Montagu îi purta Catherinei o afecţiune paternă, pastorală şi, în acelaşi timp, amoroasă, a cărei patimă îl speria uneori şi pe el. Era un abate bătrân şi cumsecade, ca din alte vremuri, care traversa anii ’80 într-o sutană scămoşată, cu un dispreţ suveran faţă de jalnicul oportunism al Bisericii Mamă, căreia nu-i prea înţelegea înverşunarea de a se autodistruge renegându-şi tradiţiile până la pierderea latinei şi până la a-i impune – tocmai lui, Martial Montagu, paroh în Cérillac încă de pe vremea papei Pius al XII-lea – ca vicari pe nişte stârpituri cu coşuri pe faţă, de obedienţă cleri- cal-castristă, care croncăneau la slujbă blues-uri cu accentul din sud-vest.

— Nu le-a mai rămas decât să adauge Dumnezeii mă-sii, după ce au spus amin, suspina el.

Sfâşiat între puşlamalele de sacristie şi habotnicii de agheasmatar, părintele Montagu nu se simţea bine decât lângă Catherine, la ora ceaiului. Uneori, în serile de vară, pe când Jacques turna în el la crâşmă, ei jucau dame pe terasă până la căderea nopţii. Mai apoi, ea deschidea o cutiuţă de pateu suculent, stropit cu vin de Monbazillac, ascultau

mandolinele lui Vivaldi, privind cum se stinge ziua peste pajiştile domoale, sâcâite de stejarii contorsionaţi. Bătrânul paroh torcea de drag pentru Dumnezeu, pentru muzică, pentru vinul bun şi pentru inaccesibila frumuseţe a acestei făpturi convertite la ateism, ai cărei sâni fremătau sub nasul lui, fără maliţiozitate.

O dată, într-o seară de iunie, Catherine citise în ochii bătrânului puternica dorinţă pe care i-o stârnea. Era o seară toridă şi de o senzualitate furtunoasă. Greierii istoviţi de-abia mai ţârâiau. Uşor ameţită de băutură, Catherine se sprijinea cu spatele de zidul alb, în care se mai simţea încă dogoarea zilei. Preacuviosul, pe banca de piatră, călduţă încă, era într-o uşoară erecţie, la lumina lunii. îndemnată nebuneşte de instinctul nesăbuit care împinge mâna copilului să mângâie flacăra, ea îşi împreunase palmele în jurul acestei necuviinţe sacerdotale, care se iţea prin ţesătura neagră, uzată. El o respinsese, mai înainte de a-i duce spre buze mâna caldă, pentru un sărut cucernic pe care de obicei slujitorul lui Dumnezeu şi-l păstrează pentru chivot.

Astfel, adeseori, când era o atmosferă apăsătoare, Catherine şi părintele Montagu se pierdeau în vane atingeri sălbatice, care îi buimăceau.

întors la presbiteriu, el se ruga pentru ea şi pentru biata lume, îşi făcea pios semnul

crucii şi apoi, folosind cealaltă mână, din respect pentru Isus, şi tresărind halucinant, se autosatisfăcea, ceea ce îl rupea de lume până la slujba de la ora şapte.

În faţa cadavrului lui Claire, părintele Montagu bolborosi rugăciunea pentru morţi, minunându-se în sinea lui de înverşunarea Providenţei faţă de enoriaşele sale. Catherine îi servi o gustărică la bucătărie, unde Alain stătea încremenit pe un taburet, gemând intermitent ca o bocitoare orientală. Sprijinit de frigider, adică pe cât se putea de aproape de beri şi nu prea departe de Picon, Jacques se îmbiba cu alcool temeinic, din plin.

Poliţia îşi petrecuse ziua în acţiunea de a nu găsi indicii. Inspectorul Granot, de la brigada antiabu- zuri din Limoges, ameninţase că-l înhaţă pe Alain, care-i răspundea cu „Tacă-ţi fleanca, sufăr" la fiecare întrebare cu privire la programul victimei, de la ora cafeluţei şi până la vârsta actuală a căpitanului. Iar acum, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, se înnopta.

— Chestiile astea n-au chiar nici o noimă, spuse preotul. Asta-i curat balamuc, fiilor.

— Aşa-i, îl aprobă Catherine, e vreun ţicnit din Cérillac, care omoară femeile.

— …Fără să le violeze, preciză Jacques, încercând zadarnic să-şi ridice degetul ca să sublinieze importanţa intervenţiei sale.

— Vino-ţi în fire şi mai slăbeşte-ne. Tentreci cu gluma, continuă Catherine,

repezindu-şi epava de soţ.

— Las-o mai moale, spuse Alain, dând semne de viaţă din adâncurile durerii sale. De altfel, el are dreptate. Dacă nu omoară din plăcere, nebunii normali omoară ca să violeze.

Nici unul dintre cei trei nu avu puterea să dea la iveală colosalul dublu nonsens al acestei observaţii, psihosociologic ieşită din comun. De altfel, cineva suna la uşă. Erau părinţii lui Claire, veniţi în grabă de Ia Bordeaux, desfiguraţi, clătinându-se, izbindu-se de pereţi, scoţând strigăte de animale înjunghiate.

— Eraţi, desigur, foarte legaţi de această copilă? se hazardă Jacques, luându-şi inima în dinţi şi vorbind destul de tare pentru ca abatele şi Catherine să-l poată auzi. Unii copii sunt foarte afectuoşi, adăugă el la urechea nevesti-sii.

Catherine era gata să-I plesnească, dar părintele o opri, trăgând-o de mână.

— Probabil că-i foarte nefericit, de-i atât de rău, spuse el degajat, înainte de a se întoarce să vegheze trupul ud, alături de ceilalţi.

îngenuncheată lângă pat, mama lui Claire, cu faţa răvăşită de lacrimi, netezea uşurel, cu vârful degetelor, şuviţele de păr ciufulit de pe fruntea moartei, regăsind gesturile furişe şi uşoare ale ultimei cochetării care le vin instinctiv mamelor când îşi lasă singură fata în pragul primului bal.

capitolul VI

L n dimineaţa următoare, pe când ziarele începeau să scoată tiraje cu titluri despre „ucigaşul de femei din Cérillac“, muncitorul feroviar Maluzier, a cărui sarcină era să strângă buloanele căii ferate la trecerea de nivel cu acelaşi nume, situată la ieşirea din târg, pe drumul spre Dournizac, descoperi pe şine un amestec groaznic de oase şi de cărnuri învineţite. Zdrenţele sfâşiate fuseseră târâte prin noroi, iar membrele, înspăimântătoare, erau coapte la foc mic de un soare de vară, deşi era de-abia luna mai, aşa cum se mai întâmplă în Masivul Central.

O dată făcute verificările, adică după o triere minuţioasă a acestor cărnuri şi a hainelor la preţ redus care în ajun mai acopereau încă silueta iniţială, se constată că era vorba de Monique Poinsard, secretară-şefă la primăria din Cérillac. Cloşcă prolifică, soţie model, această proletară fruntaşă milita cu avânt în partidul comunist, încă de la intrarea trupelor sovietice în Praga, în 1968, când i se trezise predispoziţia pentru ordine şi pentru lucrul bine făcut, înclinaţiile îi erau zilnic puse în practică, prin alungarea asistaţilor, chipurile nevoiaşi, care dovedeau, în completarea formularelor lor, un individualism

deviaţionist. Monique Poinsard ar fi putut tot atât de bine să devină o catolică fervent㠄 în memoria lui Philippe Pétain, dar bineînţeles că naşterea ei prematură, în 1944, contrazisese acest scenariu generos.

După câte se pare, Monique Poinsard fusese sfâşiată de trenul Paris-Hendaye. La patru şi douăsprezece minute fix, confirmă şeful gării din Cérillac, ca omagiu postum adus defunctei, cea care se adăpa din exactitate şi punctualitate ca din tot atâtea ugere bune de muls ale birocraţiei.

În afară de cei şase copii Poinsard, care nutreau faţă de mama lor o adoraţie tâmpă, susţinută de fapt de o lipsă de obiectivitate de sorginte genetică, nimeni din Cérillac nu plânse după acest catarg municipal. Soţul ei, Henri Poinsard, meşteşugar blânduţ şi pescar cu midinetă, pe care ea îl călărea prin tot patul în speranţa de a fi însămânţată cu progenituri roşii, pentru că milita până şi cu fundul, trebui să se abţină să intoneze *Internaţionala* la vestea zdrobirii de pe calea ferată, care îl arunca deopotrivă în prăpăstiile văduviei, ale libertăţii de gândire, de cuvânt şi de acţiune şi ale despuierii în vacanţe, până la nivelul „maselor muncitoare[11], după expresia inventată de ea ca să-i desemneze ouăle.

Cât despre Rouchoni, nici ei nu o regretară câtuşi de puţin. Atunci când fuseseră nevoiţi

să i se adreseze pentru obţinerea câtorva ştampile administrative, indispensabile pentru achitarea scaunului cu rotile sofisticat al lui Christian, coana Poinsard îi făcuse să simtă din plin, cu gingăşii perifrastice de pachiderm, că handicapaţii imobilizaţi nu sunt viitorul omenirii. Era un mod de a spune că ar fi fost mai uman să-şi fi înecat pruncul încă de la naştere, aşa cum se face cu căţeluşii supranumerari, pe timp de pace, şi cu evreii, în vremuri de război.

Puţini cerillachezi plânseră deci cruda trecere în nefiinţă a lui Monique Poinsard, dar începură să intre cu adevărat în panică, mai ales femeile, şi nu numai ele, ci şi aceia dintre bărbaţi care erau îndrăgostiţi de jumătatea lor, cei care se obişnuiseră cu practici heterosexuale şi, în sfârşit, cei care nu ştiau să-şi fiarbă nici măcar un ou.

Totuşi, cum inspectorul Granot răsese până şi zidurile, în căutările sale, pereţii din Cérillac deveniseră imberbi. Degeaba îl înconjurară detectivi dintre cei mai galonaţi, veniţi de aiurea, nu ajută la nimic, încă se mai bâjbâia. în afară de sexul victimelor, nici o altă legătură concretă nu permitea stabilirea vreunei corelaţii între cele trei omoruri.

— Nimic nu dovedeşte încă faptul că ar fi vorba de omoruri. Ipoteza unei serii de accidente nu trebuie îndepărtată, recită

Boucharoux.

După ce observă că omul e un nimic pe lumea asta, măcelarul Labesse atrase atenţia că, dacă este teoretic posibil ca o tânără burgheză să se prăbuşească, din zăpăceală, în propriu-i puţ scos din uz, iar o comunistă practicantă s-o pornească la plimbare, din greşeală, la ora patru dimineaţa, pe sub trenurile cu destinaţia Paris, este în schimb prea puţin verosimil ca o negustorească oarecare de mărunţişuri să se spintece de la gât până la buric dintr-o simplă neatenţie.

— încă unul, ceru Jacques pe un ton atât de lugubru, încât ceilalţi doi crezură o clipă că tocmai comanda un al patrulea omor.

— Spune-ne, domnule doctor, dumneata, un om cu carte, zise Boucharoux, pompând maşinal berea în paharul mustind de amăreală, Jack Spintecătorul îşi viola cumva victimele?

Cu o bunăvoinţă prefăcută, antifeminist prin tradiţie şi prin educaţie, ca marea majoritate a bărbaţilor, inclusiv a femeilor, cârciumarul din Cérillac, fără să ajungă până la a le urmări consecvent pe fete cu o privire de porc leşinat, se mira ca şi Alain că uciderea lor ar fi putut avea mobiluri provocate de la brâu în sus.

Jacques îi răspunse că nu, că spintecătorul din Londra, în afară de câteva lovituri de cuţit

aplicate pe ici, pe colo, nu-şi permitea nici un gest deplasat faţă de victimele sale.

— Şi totuşi, tipul ăla era un adevărat maniac sexual, nu-i aşa?

— Da.

— Deci, şi al nostru ar putea să fie...

Boucharoux spuse „al nostru” cu tonul umflat de şovinism local, ca şi cum ar fi fost vorba de vreo mină galo-romană sau de o echipă de fotbal incomparabile.

— Poate, încuviinţă fără vlagă Jacques, pe care această dezbatere sterilă îl sâcâia cu atât mai mult cu cât îl distrăgea, fără voia lui, de la acea beatitudine călduţă, prin care îşi anestezia starea morbidă. Dar comparaţia se opreşte aici. Victimele lui Jack Spintecătorul erau nişte târfe. Nuanţă. Scrântitul acela se socotea un justiţiar, un Zorro antiveneric specializat în hetaire. Al nostru, după cum îi spui dumneata, ţinteşte mai sus. Dacă scopul lui ar fi fost să pedepsească viciul, nu i-ar fi făcut felul Ade- linei Serpillon, care era mai virtuoasă decât o gaură de şobolan.

Rouchon râse prosteşte de această comparaţie aproximativă ivită din adânca lui înceţoşare cerebrală. Acum i se făcuse rău. Suferea de dureri intestinale umilitoare şi îşi purta pică pentru că-şi irosise ziua între false angine şi furuncule-n fund. Christian îşi mâncase iar rahatul, Claire murise, iar Catherine, dărâmată, o plângea fără el. O

ploaie care-ţi tăia tot cheful, aritmică, enervantă, izbea în *la* minor ochiurile de geam murdare.

— Şi dacă asasinul e o femeie?

Asta venea de la Boucharoux, cu nasul în pahar, cu umerii lăsaţi, ca şi cum, după această necuviinţă, s-ar fi aşteptat să primească un braţ de lemne în cap.

— Femeile nu ucid femei, unu la mână. Şi chiar dacă o fac, nu o fac în felul ăsta, doi la mână, spuse Labesse, al cărui ton hotărât se trăgea de la tămâ- ioasă. Femeile nu-şi folosesc nici cuţitul de bucătărie, nici muşchii. Femeia otrăveşte, repetă el cu emfaza îmbufnată a inspectorului şcolar ce reproduce strigătul karibului american în faţa unei clase de înapoiaţi mintal cărora prea puţin le pasă.

Televizorul din spatele barului transmitea imaginea unei spicheriţe naţionale care îşi lua rămas-bun de la viţeii ei. Sonorul fusese tăiat, însă privirea-i frumoasă, care îi reflecta prostia, şi vulgaritatea de nedescris a surâsului de fiinţă născută prin cezariană erau grăitoare pentru sărăcia de idei a discursului ei.

— îmi vine să vărs, spuse Jacques.

capitolul VII

*O*amenii cumsecade de prin partea locului cereau cu surle şi trâmbiţe un vinovat. Ar fi preferat un străin de comună, dar singurul negustor ambulant de şosete, care zăbovise mai multe nopţi la Hotelul Europa şi care ar fi fost un asasin acceptabil, pentru că avea accent armenesc, putuse să dovedească lesne că prezenţa sa în trenul Paris- Henday anihila bănuielile acuzatorilor grăbiţi cu privire la posibilitatea ca el să o fi aruncat pe Monique Poinsard sub roţile aceluiaşi tren. Mulţi îi purtară pică fiindcă păstrase biletul pentru chitanţele de decontare căci, în afară de intonaţia de pe alte meleaguri, femeia de serviciu de la hotel mai băgase de seamă că obişnuia să cânte în germană arii din opere şi că punea ketchup pe fasolea verde, ceea ce ea nu făcea. Un sindrom de anormalitate care, în vremuri mai puţin materialiste, l-ar fi dus la un linşaj civilizat, aşa cum nu se mai practică acum decât în Armenia. În orice caz, femeia de serviciu făcu toate aceste mărturisiri parohului Montagu, care-i zise că-i proastă chiar în faţa firidei sfântului Denis, căruia i-ar fi căzut capul de pe umeri de mirare dacă

nu ar fi fost deja decapitat, în urma răzbunării altor civilizaţi.

Cât despre sat, există întotdeauna câte un idiot care poate oricând sluji drept criminal de rezervă atunci când comis-voiajorii de aiurea înşală aşteptările. La Cérillac erau chiar doi idioţi ai satului, dar, după cum spunea Jacques, Christian nu se mai punea la socoteală, nu era destul de deştept ca să fie idiot. De altfel, deşi avea şaptesprezece ani la data evenimentelor, vlăstarul Rouchonilor cântărea sub treizeci de kilograme, îşi dădea cu stângul în dreptul la fiecare pas legănat, ca de raţă (când o porneşte, s-ar spune că se întoarce, zicea tot Jacques). De aceea, escapadele prin cameră îi erau limitate la traseele feroce ale unui combatant, desfăşurate între fotoliul şi patul lui, trasee care îl sleiau de puteri, lă- sându-l de fiecare dată bodogănind sub ploaia de sarcasme autonimicitoare ale tatălui şi sub lacrimile mamei. Hotărât lucru, nu! Christian Ronchon, care nu putea nici măcar să se masturbeze fără să-şi bage genunchiul în ochi, nu putea fi vinovat de cele trei crime.

Al doilea idiot al satului, în schimb, era un suspect de rezervă pe cinste. I se spunea Clinclin Gentleman. Clinclin, pentru că şontâcăia, şi Gentleman, pentru că fusese găsit, în urmă cu douăzeci şi cinci de ani,

părăsit în scutece, pe capacul de closet din toaleta bărbaţilor de la sala de bal din Cérillac. „Salvaţi-mi copilul sau trageţi apa“, se putea citi pe sulul de hârtie igienică, scris probabil de mâna mamei infame, vreo prostituată cinică şi, fără îndoială, sca- tofilă.

Clinclin Gentleman era exact ceea ce, în termeni medicali, se numeşte un cretin. Adică, patologic, suferea de o stare caracterizată prin tulburări psihice care îi limitau gândirea la sobre griji materiale, sub nivelul cursului şcolar elementar (al clasei întâi).

De altfel, fusese plasat de la bun început la Asistenţa Publică din Limoges, unde trăia în bună înţelegere sau, mai curând, în bună tâmpenie cu câinele portarului. Cu acest animal, tot atât de prost, de şchiop şi de bastard ca şi el însuşi, Clinclin îşi împărţea porţia de Canigou cu călduroasa fraternitate nemaiîntâlnită decât în jurul cutiei de carne de vită conservată pe care bătrânii lupi de mare o deschid cu dinţii când trec de Capul Horn în sensul interzis.

De la vârsta de douăzeci de ani, Clinclin Gentleman ducea o viaţă independentă şi liniştită, de care Cérillac-ul nu avea de ce să se plângă, ba chiar dimpotrivă. Robust şi înfloritor, el ajuta la muncile câmpului, o făcea pe gunoierul municipal, ducea colete şi

săpa grădinile fără să strice vreodată florile, pe care le adora. Trăia într-o anexă comunală, sub gra- denele terenului de fotbal, pusă la dispoziţie de municipalitate. Drept chirie, păzea porţile de fotbal pe timpul nopţii, iar ziua sU opea filimica de pe alei, în duminicile cu meciuri, îşi călca bereta, se stropea din plin cu lavandă şi se posta din vreme, pentru după-amiază, la intrarea în vestiare, unde râdea cu lacrimi, cu un râs de copil răsfăţat, de fiecare dată când vreun jucător îi dădea câte un pumn zdravăn în spate, spunându-i *Ducon.* Seara, când ei plecau şi sărbătoarea se încheia, se aşeza turceşte în mijlocul peluzei şi, stând singur acolo, la lumina lunii, scotea un fluierat cum numai privighetoarea oarbă mai ştie să o facă.

Când zvonurile începură să răspândească numele lui Clinclin Gentleman, Catherine Ronchon, părintele Montagu şi alţi câţiva contribuabili cu sânge rece alertară puterea publică locală şi a provinciei asupra urgenţei imperioase de a calma spiritele.

Pe 20 mai, la patru zile după moartea lui Monique Poinsard, grasul prefect Moret îşi făcu o apariţie care atrase atenţia la jurnalul regional televizat, îşi pusese haina închisă la culoare şi-şi luase aerul de om cinstit, ca să le spună familiilor victimelor nevinovate, fără să-l bufnească râsul, că el se alătură durerii lor

şi că se va face totul, aşa şi pe dincolo. îşi exprimă totodată speranţa că poliţia, a cărei tenacitate bla, bla, bla. Şi totuşi, mai apoi, cândjacques se întreba dacă acest hopa-mitică unsuros venise acolo numai ca să o scoată din sărite pe machieza de la FR 3 Limoges, el le ceru cerillachezilor să-şi păstreze demnitatea, în spaima lor legitimă, iar femeilor să-şi aleagă o oră a stingerii, aşteptând dezno-dământul acestei afaceri neplăcute a cărei cumplită încercare vom putea să o depăşim împreună, una, alta şi-ailaltă.

Telefonul sună pe când se derula genericul. Doctorul Rouchon era căutat urgent de laborantul farmacist. Acesta din urmă tocmai le descoperise, duse pe lumea cealaltă, pe farmacistă, pe mama ei şi pe cele două fete ale farmacistei, aflate toate în jurul ceainicului. Erau călduţe şi încă rumene. Suit pe gheridonul unde ele îşi puseseră zahamiţa, mica oală de lapte şi ultimul tricotaj cu lână Pinguin, Clinclin Gentleman suspina plin de tandreţe.

capitolul VIII

Survenită pe neaşteptate, după înmormântarea celei de-a treia victime a „genocidului asupra femeilor din Limoges” (Radio Limoges), sau a „blestemului perigourdin” (Radio Périgueux), nimicirea gineceului spiţeresc cerillachez suscită curând un savuros freamăt de oroare, care depăşi cu mult fruntariile „acestui pitoresc târguşor, de la confluenţa surâzătorului Limousin cu înverzitul Périgord” (FR 3 Lille).

Vulturi ai condeiului se năpustiră prin împrejurimi, însoţiţi de şacali negri, pitiţi în spatele obiectivelor lor scotocitoare de rahat. Veneau să hăituiască suspinele, să întineze mâhnirile, să dizolve durerile intime, să etaleze suferinţele unora şi măruntaiele însângerate ale altora, să pângărească moartea, ca să-şi vândă fiţuicile.

Mai erau şi ziariştii şi fotoreporterii. Unul dintre ei, François Marro, care lâncezea la un săptămânal de stânga, dar altminteri inteligent, îşi fixase domiciliul la Boucharoux. Cârciumarul cel dolofan închiria o cameră spaţioasă deasupra barului, dar numai şase luni din an. În restul timpului, depozita acolo

merele din livadă şi brânzeturile pe care le făcea el însuşi şi le vindea în băcănie. Ii spunea acestei încăperi odaia normandă, pentru că mirosea a cidru şi a vacă, desigur, dar şi în amintirea unei femele de viking rătăcite acum zece ani pe drumul spre Sarlat, pe care o culesese şi o frământase trei zile şi trei nopţi şi căreia nu avea să-i uite nicicând sânii lăptoşi, vocea dogită şi sălbăticia de prădător carolingian, dovedită sub pătură.

— Hmm! Ce frumos miroase aici, înăuntru! exclamă Marro.

Era un ziarist adevărat. Un truditor al faptului divers. Relata viaţa cu un bun-gust al cuvântului, cu un respect pentru limbaj şi cu grijă pentru evenimentul trăit, cu o minuţiozitate în migălirea portretelor umane care făceau din articolele sale tot atâtea minuni de profesionalism. Astfel, când prindea „pontul[11], fiţuica lui Marro avea ultimul cuvânt în faţa confraţilor, ca o madonă de Botticelli într-un stand plin cu obiecte ieftine de cult din Lourdes. Scurt în picioare şi lung de nas, el avea cincizeci de ani, costumul de flanel boţit al casaţilor săraci, dispreţ pentru rock-and-rbll, o mare patimă pentru iahnie şi pentru operele lui Edmond Rostand şi o alcoolemie suspect de ridicată – tot atâtea calităţi care aveau să i-l facă simpatic lui Jacques Ronchon. Acesta din urmă, după un

prim schimb de amabilităţi (trei Suze-cass pe ici, trei Picon cu bere pe dincolo), îl însoţea în odaia normandă, mergând în urma lui Boucharoux, care gâfâia.

— Ceea ce miroase frumos aici, domnule, spuse cârciumarul, este amintirea merelor şi a brânzei albe. Inchipuiţi-vă că...

— Mai miroase şi a sex şi a corabia vikingă, i-o reteză Jacques, care se cam săturase să asculte cum amicul lui îşi povesteşte cavalcada scandinavă.

În aceeaşi seară, după ce examină două amig- dale şi trei ficaţi chistici, telefonă acasă, ca să o anunţe pe Catherine că nu vine la cină, să o asigure de temeinicia iubirii lui trecute şi să o roage să-l sărute din partea sa pe leguma de fiu al lor.

Marro îl invitase să cineze, cu intenţia făţişă de a reconstitui împreună întreaga afacere, pe cât posibil în termeni mai binevoitori decât cei ai poliţiei, ai cărei spadasini fandau în gol, ascunzându-şi deruta şi incompetenţa în spatele aerelor misterioase şi preocupate ale unui Hercule Poirot de serie B.

La rându-i, Jacques avea şi el câte ceva de spus şi avea chef să-i vorbească acestui om, a cărui elegantă deznădejde de ratat de elită nu putea decât să-l seducă. Aleseseră un han unde se mânca bine, în afara târgului, al cărui

patron plesnea de trufie de când născocise un ficăţel cu mânătărci „la care ciupercuţele, tâmpitule, nu se dezlipesc de ficat, tâmpitule, când le tai, tâmpitule”. Numai pentru atât, el nu-şi dădea aerele de mare star al ciorbelor pe care atâţia neînsemnaţi maeştri bucătari le afişează atunci când reînnoiesc conceptul ciorbei de varză, înlocuind sarea grunjoasă cu zahărul de trestie. De altfel, nevesti-sii, Gilberte, îi plăcea Mozart, şi-şi lăsa uneori sânii grei să adaste pe umerii consumatorilor, având în atingerea uşoară gingăşii de libelulă care îl făceau să tresară până şi pe călătorul incredul. Sub şervetul alb, aşezat pe genunchi, el simţea atunci o furnicătură imperceptibilă până în vârful mădularului lui amorţit, căruia nu-i venea să-şi creadă boaşelor şi zvâcnea în cuibarul cald asemenea puişorului aţipit ce şi-ar fi lungit gâtul la întoarcerea mamei pentru o nouă îndestulare neaşteptată.

în timpul cinei, ca să se apropie şi mai mult, cei doi bărbaţi schimbaseră între ei, pe dibuite, idei asemănătoare şi-şi manifestaseră gusturi comune, aşa cum fac.copilaşii care, necunoscându-se încă, îşi ating prudent părul înainte de a îndrăzni să-şi împrumute jucărelele, atunci când s-a spart gheaţa.

La ţigară, între brânzeturi şi profiteroluri, fiecare dintre ei îl cucerise deja pe celălalt.

— Acest Clinclin Gentlemen...

— Gentleman, îl corectăjacques, cu o rigoare bolnavă.

— Scuză-mă. îl crezi în stare să le fi omorât pe cele patru muieri Ganaché?

— Nu. El este un scumpic, un dulce. Un ţânc. Nici genetic, nici incidental, n-a dat nici cel mai mic semn de nebunie ucigaşă. Pe de altă parte, are o minte prea firavă şi este prea emotiv ca să fie în stare să organizeze cu sânge rece o otrăvire colectivă cu cianură. Nici nu este atât de dat dracului încât să poată înşela vreo bănuială: când au apărut jandarmii, o dată cu mine, şi când l-au întrebat „Nu cumva tu eşti cel care-a făcut-o?“, el şi-a cerut iertare şi s-a căţărat pe perdele. Iar atunci când Granot i-a arătat fiola de otravă, golită pe jumătate, de pe şemineu, a crezut că nu mai sunt supăraţi şi le-a spus că da, îi este sete.

— Dar ce căuta el la văduvă la ora ceaiului? După cum se spune prin oraş, astea patru, străbuna, fie-sa şi cele două domnişorele care se pregăteau pentru Saint-Cyr, nu erau genul care să-şi bea apa fiartă cu cretini înregistraţi ca atare.

Făcură haz împreună pe tema Saint-Cyr-ului. De fapt, Chantal şi Patricia Ganaché erau fiicele unui general de brigadă care murise ca un erou, în timpul unui act cu o bombă sexy musulmană, în ajunul acordului de la Evian. îi

frecventau pe doi purtători de trenă de la Şcoala de cavalerie din Saumur, şi unul, şi celălalt cu mărul lui Adam ţuguiat şi cu frumoasele priviri albastre din Vosgi. Spiţeresele erau tot atât de înflăcărate ca şi gravura în alb-negru reprezentând „viţa de vie atacată de mană”, din ediţia pe 1972 din *Petit Larousse Illustré.* înzestrate cu un spirit ospitalier, obişnuit la blănurile de dulap, spiţeresele din Cérillac nu primeau niciodată pe nimeni în afara celor doi spilcuiţi mai susnumiţi, a unui unchi interesat, care venea după aspirine, şi a parohului Montagu, ce nu ezita să se scuze că nu poate să dea pe acolo, inventând împărtăşanii de ultim moment.

— Este foarte simplu, spuse Jacques. Toţi respectabilii amatori de linşaj vor să-l spânzure pe Clinclin de orice pom şi cu orice preţ, pentru că, într-adevăr, dacă nu se găseşte grabnic un vinovat, înnebunim cu toţii. Aşa că spaima îi orbeşte. Uită să mai şi gândească. Clinclin era la alde Ganache pentru că şoferul microbuzului din Limoges, care livrează farmaciei rezultatele de laborator joia seara, avea chef să se ducă la cârciumă. El i-a încredinţat coletul lui Clinclin.

— Şi laborantul?

— Ciocnea un păhărel la Boucharoux, cu şoferul.

— Atunci – îmi închipui – când cucoanele îşi savurează băutura la etajul întâi, el are

datoria să stea în farmacie.

— Aşa e. Iată de ce el şi şoferul, fiind în culpă faţă de rutina lor zilnică regulamentară, nu au spus nimic poliţiei. Sfâşiaţi între teama lor meschină de a primi o lovitură de riglă peste degete şi eventuala trimitere la răcoare a unui nevinovat, cu atât mai potrivit să fie înhăţat cu cât nu este în stare să se apere, ei nu au ezitat.

— Unde o să ajungem, dacă până şi printre săraci sunt într-adevăr ticăloşi? spuse ziaristul, suspinând ironic.

Legănându-şi şoldurile şi fredonând languros uvertura din *Don Giovanni,* Gilberte apăru triumfal, fluturând sub sânii ei ca porţelanul de Limoges profiteroluri desăvârşite, acoperite cu ciocolată neagră adevărată, amăruie, cu gust violent, puternic, exotic, tot atât de îndepărtat de banalităţile curente pe cât este deşertul Gobi de oraşul Ermenonville.

Cei doi bărbaţi sorbiră pe îndelete aceste minuni, înainte de a se cufunda din nou în holocaus- tica şagă locală, care îi preocupa mai mult decât pe Gilberte: ea îşi servea clienţii pe aria *Răpirea din serai.*

— Nu mă tem de nimeni, spuse ea, aducând vinul alb de Sauternes. Am asta, adăugă ea, teatral, dezvăluind, lipit de pulpe cu douăjartiere roşii, un pistol de 11 milimetri în stare să decimeze bron- tozaurii.

— Până la urmă, reluă Marro, în afară de

unitatea de loc şi unitatea de sex, ne învârtim în jurul cozii. Deşi, de trei zile de când îmi storc creierii cu privire la această afacere, am întors-o pe toate părţile. Am ajuns chiar să verific datele de naştere ale celor şapte femei, în cazul că am avea de a face cu vreun maniac al horoscoapelor, alergic la anumite teme astrale feminine. Ştiu, divaghez, încuviinţă el, văzându-l pe Jacques cum îşi ridică sprâncenele a mirare, dar, la urma urmelor, dacă un tip paşnic nu s-ar fi dus să scotocească, fără nici o speranţă, prin maşina de gătit cu lemne, ucigaşul Landru nu ar fi fost prins niciodată.

— Nu era mai curând o sobă cu cărbuni?

— Scuteşte-mă...

— Marro, uită-te la mine. Nu sunt beat, în seara asta. Şi, vai, sunt încă prea tânăr ca să mă fi ramolit...

— Până acum aşa e, încuviinţă celălalt, făcând la rându-i cu ochiul.

— Atunci, ascultă-mă, ipoteza ta astrologică, pe cât de nerealistă pare la prima vedere, ei bine, ţi-o spun...

— Hai, spune-mi.

— Ei bine, ipoteza astrologică, faţă de ipoteza mea, e beton, e mai puţin abracadabrantă decât mărirea taxelor publice din luna august. Uite.

Atât din nevoia de discreţie, cât şi ca să sublinieze faptul că era conştient de enormitatea vorbelor sale, coborî glasul,

apropiindu-se de vecinul său până când cele două nasuri, strălucind prematur de sangvinitate bahică, se atinseră într-un mod comic.

— Ştii dumneata, domnule Marro, dumneata care eşti un om cult, ştii ce este un anofel?

— O insectă, un ţânţar...

— Bravo. Mai exact este, alături de culex, unul dintre cele două feluri de ţânţari mai răspândite în lume. Femela anofelului este cu mult mai veninoasă decât seniorul de Gambais. Ca vector al paludismu- lui, ea a ucis o grămadă de oameni şi o grămadă de negri.

— Ca să nu le mai punem la socoteală şi pe negrese.

— Fireşte. Nici pe handicapaţi.

— Ei bine?

— Ei bine, uite: la fiecare dintre victime am văzut câte un ţânţar. Am văzut unul pe nasul Adeli- nei Serpillon. Un altul, pe toaleta lui Claire Jolly, un al treilea, pe un exemplar din *Mein Kampf* din baia familiei Poinsard. Iar un al patrulea, pe peretele gri cu floricele al cumetrelor Ganaché. Pe primul şi pe al doilea, i-am văzut întâmplător, dar de atunci îi caut, adăugă el, de parcă ar fi vrut să se scuze. Am reuşit să-l prind pe cel al spiţereselor. Am controlat în *Enciclopedia entomologicăa.* lui

Char- ton-Malague. Categoric: era sigur un anofel femelă.

— lartă-mă, dar... hmm... şi ce-i cu asta? îndrăzni să întrebe Marro, pe tonul dulceag care li se serveşte nebunilor irecuperabili spre a-i îmblânzi, în aşteptarea ambulanţei.

— De câte ori ai mai văzut dumneata ţânţari tropicali deplasându-se prin Périgord pe lajumătatea lui mai?

— Care va să zică... habar n-am. Nu sunt ţânţa- rolog. Se poate ca în iarna asta vara să fie mai timpurie? amestecă el borcanele, neliniştit de insidioasa deviere a discuţiei lor spre paranormal.

— Nu. Duminică a dat îngheţul. Crede-mă, Marro. Un anofel aici, în mai, este tot atât de puţin probabil ca o carte dejean Genet la un halterofil.

— Te cred, bătrâne. Te cred. Dar te întreb din nou: ce vrei să spui cu asta?

— Claire a fost ciupită de un ţânţar. Avea pişcătura pe braţ atunci când a fost scoasă din puţ.

— N-a împins-o ţânţarul acolo, înăuntru, spuse Marro, tulburat.

— Nu, iar mizeria aia din Twinings-Tea-ul cu ber- gamotă al cumetrelor Ganache n-a fost nici ea pusă de un ţânţar. Dar acum să te ţii: toate patru au fost pişcate de această insectă.

— Şi Adeline Serpillon?

— Nu ştiu. Ea a fost prima. Nu m-am gândit să controlez înainte de a o îngropa, iar acum ar fi prea târziu. Dar am toate motivele să cred că şi ea a fost ciupită. Cât despre Poinsard, ea era într-un asemenea un hal... că ar fi fost ca şi cum ai fi căutat un simptom de rubeolă prin tocătura unui steak tartar.

— Mărturisesc că este cât se poate de tulburător, dar asta nu schimbă deloc faptele. Avem tot şapte femei asasinate, numai femei, şi tot nu ştim de către cine. În schimb, ştim de către ce. Iar paludismul nu are nici o legătură cu asta.

— Am recoltat câte o probă de sânge de la fiecare dintre cele patru Ganaché. Mâine voi avea rezultatele analizei.

— Ah, bine! Spune-mi, doctore, îl luă Marro peste picior, dacă este într-adevăr vorba de palu', este grav pentru ele, sau crezi că au vreo şansă să scape?

— Dacă este palu' prin regiunea noastră în acest anotimp, e la fel de grav ca şi revenirea ciumei. Dacă nu este palu', este poate altceva.

— Filoxera perigourdinilor?

— Sau hidropizia cameristelor.

Cum aluzia lajerome K Jerome îi înveseli, hotă- râră, de teamă să nu se adumbrească din nou, să se dreagă cu un rachiu vechi de drojdie, până la ora închiderii. Puţin înainte

de miezul nopţii, un strigăt din preajmă le dădu fiori. Hangiul tocmai o descoperise pe Gilberte a lui spânzurată în pivniţă, atârnând de un ştreang alb înnodat de belciugul ruginit unde erau odinioară agăţaţi porcii, ca să li se scurgă sângele.

Strania privelişte a pulpelor ei albe, durdulii, cu acea armă de foc lucitoare lipită pe piele, ar fi fost cât se poate de potrivită pentru un film poliţist. Dar femeia avea capul vârât într-o pungă de plastic de la Nouvelles Galeries, legată cu sfoară, şi fie şi numai acest amănunt ar fi fost de ajuns ca să-i anuleze scenei previzibila autenticitate patetică.

Când doctorul Rouchon dezlegă punga, un ţânţar iritat ţâşni în zbor.

capitolul IX

κSc umpluse paharul. Spaima pătrunzătoare ascuţea nervii întinşi la maxim. Femeile din târg începură să devasteze raioanele alimentare ale su- permarketului, după care se baricadară în cutiile- dormitor din blocuri, prin bucătăriile joase din vechile lor ferme, în cuburile anonime din magher- niţe. Bărbaţii îşi curăţau flintele, îşi scoteau puş- coacele de pe vremea nemţilor şi puştile pentru vânătoarea de iepuri. Negustorii ambulanţi, care plasau enciclopedii ieftine, ţopăiau printre gloanţe, cârâind înciudaţi şi strivind necruţător cu pantofii lor de oraş gălbenelele de pe marginea trotuarelor.

Sticleţi de toate soiurile şi cu tot felul de uniforme invadară târguşorul. Din elicopter, ai fi zis că împresurau zona în ochiurile unei plase metalice strălucitoare întruchipate de căştile lor de oţel în plin soare. Un al doilea cerc îl închidea pe cel dintâi, mai întunecat şi mai numeros, mai tumultuos şi mai febril: oamenii de presă, avizi, însetaţi, deshidrataţi, cadaverici, ale căror bloc-notesuri sleite nu se mai nutreau decât cu semne de întrebare. Venea la rând mulţimea anonimă a poporului francez, care se bulucea, umăr la umăr, în ciorchini puţind

a imbecilitate crasă, cu aparate Polaroid, ca să filmeze sânge, spermă şi poate chiar puroaie, şi cu copilaşi sfârşiţi, urcaţi pe umerii puternici ai poporului muncitor, cu muşchii injectaţi cu lichioruri mortale de ananas sau vin negru prost; masele populare, cu jegul lor de necurăţat şi mugind cu ochii scoşi din orbite, ochi de colesterolici, pierduţi în curiozităţi murdare, popor atât de dens şi de puţin eterat şi totodată atât de naiv, poporul dintotdeauna şi pentru totdeauna, cel care chiar crede că el a cucerit Bastilia şi a învins la Verdun.

După moartea Gilbertei, chiar a doua zi, ministrul de Interne sosi la Cérillac ca să-şi arate emoţia trecătorilor. Deputatul din Haute-Vienne, îndeobşte mai mult socialist decât omenos, şi cel din Dordogne, mai puţin fratern cât centrist, erau extrem de tulburaţi şi înţeleşi între ei că ar fi fost obscen să politizeze afacerea. Când, de fapt, le-ar fi convenit asta, dar nu ştiau cum anume să o facă. Nici un grăsan de notar, nici un militant sindical, nici un întreprinzător înstărit, fie stalinist, fie prin puterea banului, nici o facţiune roşie sau vreun notabil corupt, nici măcar vreun detracat de viţă magre- bină, nimeni şi nimic nu permitea umflarea vreunei gogoşi demagogice, în acest mister adânc, mai negru şi mai tenebros decât insondabilul adânc al adâncurilor.

Doar feministele – nu cele autentice: cele

mustăcioase – reuşeau să mişte pe ici pe colo câteva fanatice ale ovarelor, cu sânii bine acoperiţi, ademe- nindu-le cu postulatul prematur conform căruia cu siguranţă numai satanobiţii ar fi putut să o facă.

îngrijorată în limite rezonabile, Catherine Ronchon nu mai aşteptă să se facă noapte ca să se ducă la Boucharoux să-şi găsească bărbatul, la care încă mai ţinea cât de cât. Pe drum, trecu pe la presbite- riu, ca să-l smulgă pe abate din mijlocul enoriaşilor obişnuiţi la acea oră de seară. în împrejurările date, nu era cazul. Numai nevasta lui Labesse, o vită grasă a Domnului, foarte bisericoasă, îndrăznise să-şi părăsească măcelăria ca să-l linguşească pe Dumnezeu în scopul pur egoist de a o cruţa în groaznica încercare ce le lovea pe păcătoasele locale.

— Ce ţi-e şi cu noi! Omul nu-i nimic pe lumea asta, părinte, gemu ea, influenţată din plin, în căutarea zicalei banale, de două decenii de convieţuire cu un expert în materie.

„Vorbeşte numai în numele tău, proasto”, îşi spuse Catherine, „şi lasă-mi mie părinţelul”.

în timp ce la primărie aleşii poporului bâjbâiau prin ceaţă – paralizaţi de lipsa de entuziasm şi de incompetenţa într-ale sufletului proprie oamenilor politici şi care îi deosebeşte pe aceştia de misionari –, nu se avansa cu paşi mai mari nici la Boucharoux.

Aici, Labesse încerca să-şi scoată la mezat ideea de-a le proteja pe femeile din Cérillac închizându-le laolaltă în acelaşi loc, altfel spus, într-un singur loc, al cărui principiu îl apăra în virtutea adagiului stâl- cit: cu cât sunt mai multe nebune la un loc, altfel spus, într-un loc comun, cu atât se râde mai bine.

— Le plasăm pe stadion, cu turnuri de pază în cele patru colţuri, cu câini-lupi, patrule de jandarmi şi împrejmuire de sârmă ghimpată...

— Şi strigăm stop în germană, rusă şi spaniolă, dacă vreuna dă semne c-ar vrea să fugă, precizează Jacques.

— Degeaba îţi baţi joc, domnule doctor. Asta-i singura idee bună. Ridicăm corturi şi amenajăm instalaţii sanitare. Dimineaţa, livrez carnea...

— .. .Plus trei sute de sandvişuri pentru ziarişti.

— Da. Este singura idee bună. Marcel, mai adu-mi un rând. E o plăcere să bei un păhărel. Un vin de împărtăşanie, părinte?

Numeau „vin de împărtăşanie" un tămâios pe drojdie, pe care Boucharoux îl păstra îndeosebi pentru preot, fiindcă eticheta menţiona numele „comerciantul A. Leluia (Loire Atlantique)".

— Un vin de împărtăşanie, confirmă parohul. Mulţumesc. Dar nu aprob soluţia dumitale concen- traţionară, domnule Labesse, pentru că nu ţine cont de părerea

cerillachezelor. Pe de altă parte, ea ar confirma oarecum o stare de crimă, cam cum se acceptă o stare de război. Ceea ce nu ar face decât să sporească tendinţa spre panică şi să măgulească orgoliul criminalului.

— Probabil uşurându-i sarcina, în caz că ar acţiona printr-un bombardament aerian la următoarea lui manifestare, spuse Catherine.

— Asta ar fi în spiritul metodelor lui şi ar fi demn de eclectismul său, recunoscu Jacques, care îşi susţinea întotdeauna soţia în cazurile de forţă majoră.

O tăcere apăsătoare, de-abia întreruptă pe ici pe colo de corul imperceptibil al gâlgâielilor hipo- glotice, se aşternu pe neaşteptate în jurul tejghelei pline. Toţi se gândeau la acelaşi lucru şi simţeau din plin că şi ceilalţi se gândeau la acelaşi lucru ca şi ei. Pentru prima oară, încercaseră să schiţeze personalitatea unui posibil asasin, dar ştiau că nu vor merge mai departe, pentru că, din perspectiva bunului-simţ comun, nici o fiinţă omenească, normală sau nu, nu se putea încadra în limitele obişnuitului portret-ro- bot. Opt moarte şi nici un mobil, nici un indiciu, nimic palpabil care să poată părea demn sau nedemn de vreo acţiune comisă de un *Homo sapiens.* Nimic. Femei secerate şi ţânţari extrasezon care bâzâie în jurul lor. Nimic altceva.

Marro coborî din odaia lui cu iz de poame

pentru a-şi mai dezmorţi singurătatea la căldura barului, dar nu percepu aici decât o spaimă adâncă şi o frică soră cu moartea. Jacques îi spuse că nici analizele de sânge ale victimelor nu dezvăluiau ceva. Anofelii aspirau globulele acestor oameni numai ca hrană. Ca să-şi asigure forţa de supravieţuire. Ca să facă pui, viitoare aspiratoare. De fapt, ca şi condiţia umană. Dar nici cea mai mică urmă de sălbăticiune murdară, generatoare a vreunui rău exotic sau a febrelor ciudate.

— Şi totuşi, aceşti ţânţari sunt singura noastră legătură între toate crimele, se încăpăţână Jacques.

— S-ar putea dovedi cel puţin că aceste femei au fost ciupite înainte să moară? întrebă Marro, mergând la risc.

— Nu, recunoscu Jacques, adânc mişcat, fără să ştie cu adevărat de ce. La o adică, ar fi putut să fie atacate de ţânţar imediat după ce au murit. Şi apoi, la urma urmelor, asta nu schimbă nimic. Ce-ar putea dovedi?

— Asta dovedeşte, pur şi simplu, domnule Ronchon, că tot aşa cum există muşte de rahat există şi ţânţari de femei moarte.

— îmi pare rău. în camera de la ospiciu a mamaiei, victima de azi-dimineaţă a unei crize cardiace, nu erau ţânţari. Şi crede-mă că m-am uitat cu atenţie.

— Un ţânţar nu-i la fel de mare ca un hipopotam roz. Poate că n-ai văzut tu bine,

iubitule, spuse Catherine.

Aveau ei o vorbă cu hipopotamul roz. în amintirea unei călătorii în Africa, unde se iubiseră exact ca în cărţile lui Hemingway, cu furie şi cu apusuri de soare peste tot: era singurul animal mitic a cărui prezenţă o accepta el în patul conjugal, în toiul celor mai crâncene pileli.

capitolul X

Tiu mică era mândria cerillachezilor pentru castelul lor fortificat. (Se mai văzuseră turnuri de apă mai puţin pitoreşti, spunea Jacques.) Era un soi de turn din Pisa, dar drept şi perforat cu sobrietate de o sută de ferestruici pentru proiectile. Domina viril oraşul, de la înălţimea celor treizeci de metri ai săi de pietre galbene şi a celor opt secole de existenţă, cocoţat acolo sus, ţeapăn, neclintit, în ciuda celor opt sute de ierni, a sutei de ani de război oţelit şi a sutei de mii de imbecili care îi mânjiseră sufletul cu graffiti nevolnice, ca să semnaleze posterităţii că o iubeau pe Loloche sau că Ber- gougnier este un cretin.

în 1198, Măria sa Joel de Bugosy, aliatul lui Richard Inimă de Leu împotriva lui Filip August, îşi găsise un sfârşit crâncen în faţa fortificaţiilor din Cérillac. Lâncezind de plictiseală, după paisprezece luni de asediu, tocmai se ocupa cu sodomizarea unui bard scoţian în cortul său când o ghiulea de tun duşman îi zgudui din plin propriile temelii. Curios lucru, la mai puţin de un an, în faţa castelului vecin din Châlus, însuşi regele Richard răposă într-un chip la fel de grotesc, cu fundu-i léonin

străpuns de săgeata unui arcaş pe când se cufurea vitejeşte la cinci sute de picioare de fort, în apropierea unei stânci care mai poate fi încă văzută şi care poartă numele de „piatra lui Richard”.

în timpul războiului din 1939-1945, germanilor li se păruse de tot hazul să-şi instaleze comandamentul în castelul din Cérillac, a cărui încântătoare austeritate le plăcuse dintr-un foc. Trăiră acolo până la Eliberare, într-un mod destul de burghez. Niciodată surprinşi în flagrant delict pentru scandal nocturn, datorită grosimii zidurilor, nu profitară de ea ca să dezmembreze abuziv rarii patrioţi blegi din canton. în marea lor majoritate, aceştia nu mai conteneau să elogieze prietenia franco-germană de cum vedeau instrumentele de ecarisaj, rudimentare şi cumplite, din sala de tortură. în fiecare dimineaţă, mândrii teutoni plecau la hăituit partizani. în fiecare seară se întorceau cu căştile pline de momeli, mânătărci sau castane, după anotimp. Ca să-şi omoare timpul, instalaseră electricitatea în castel.

Prin urmare, era un castel frumos, cu tot confortul din anii de război şi cu lumină pentru cei ce ştiau să citească. De comun acord, notabilii oficiali şi beţivanii oficioşi hotărâră să le adăpostească acolo pe femeile din localitate care ar fi solicitat acest lucru, ca

să se baricadeze, cu cheile la îndemână, aşteptând zile mai bune şi nopţi mai sigure.

Ideea fu întâmpinată cu entuziasm de vreo sută de cerillacheze, care se bâţâiau de frică. Alte cinci sute părăsiseră deja oraşul, pentru a se ascunde în spatele celor mai îndepărtate rude ale lor, al celor mai inaccesibili iubiţi, chiar al celor mai exotici cum- naţi, chinuiţi de amibe la Cotonou. Armatei i se ceru să împrumute paturi de campanie, repartizate mai apoi în clădirile anexe, în marea sală de bal şi până şi pe sub tunuri. Fură îngrămădite provizii în cinci congelatoare împrumutate cu amabilitate de Aşezã- mintele Leroux-Briquet, de pe strada La Tourtière, nr. 17, telefon: 55-19-31, închise duminică şi luni dimineaţa, transport şi întreţinere gratuite. Apa curentă, datorită Wehrmacht-ului, punea cu atât mai puţine probleme cu cât, după cum se exprimase delicat Marcel Boucharoux, „când îţi bâţâie fundul, nu-ţi mai trebuie apă caldă ca să ţi-l speli“.

Pe 27 mai, după două zile de la moartea Gilber- tei, doamnele cotropiseră fremătând măreţul loc strategic în care atâţia masculi însinguraţi lustrui- seră atâtea săbii şi zvântaseră atâtea cepuri de butoaie, încât un iz viril de salpetru umed şi de armăsar în călduri părea că se mai prelinge încă de pe zidurile întunecate şi aspre ca obrajii unui

spaniol.

Castelul mort păru să reînvie deodată, prin căldura tuturor femeilor. Erau acolo bătrâne cu sânii lăsaţi până la podea şi cu privirile duse de pe astă lume. Bătrâne împiedicate şi boţite, poticnindu-se pe jos, pe unde păreau că se şi împrăştie. Bătrâne cu şira spinării frântă de cât trăseseră ca să-i poată înghiţi pe bărbaţi. Bătrâne ce purtaseră în pântece copilaşi foarte preţioşi care muriseră încă din leagăn sau sfârşiseră ca negustori dubioşi. Bătrâne care se aşază în prag în cele mai calde seri de vară, ca să aştepte cu nerăbdare ultima lor iarnă, privind cum cad frunzele ruginii, prelingându-se de pe trunchiurile uscate, una câte una, în picături tăcute, ca şi viaţa lor, care se scurge. Bătrâne uitate, pe care bărbatul lor le părăsise, na, că au şi trecut opt ani de atunci, în virtutea statisticilor oficiale, şi pentru a le da de mâncare cardiologilor.

Şi tinere cu sânii tari, care merg ţeapăn şi privesc drept înainte. Dinţii lor sunt taman buni pentru mere, iar burta le este plată. Ele sunt singura raţiune a lumii, pentru că au dreptul la viaţă şi puterea de a înflori iar javra bine dotată care le călăreşte nu este decât un vector interşanjabil.

Dar erau şi fetiţe care râd cristalin, ca susurul râurilor, care sar şotronul cu o graţie pe care prima balerină nu o mai poate reînvia,

care cântă melodios şi care se plictisesc deja politicos, făcând haz de puştile de război.

Intr-un cuvânt, femei.

În seara instalării lor improvizate, chefuiră zgomotos în sala paznicilor, apoi urcară cu toatele, bătrâne, tinere şi fetiţe, tocmai în vârfùl turnului, unde, din partea de jos a oraşului, fură văzute dansând farandola până târziu în noapte.

Dansează, dansează, femei care dansează, încântător de insensibile la ţânţarii din extrasezon care bâzâie în jurul lor şi abia dacă le sâcâie cu acele lor infime.

capitolul XI

Strigătele şi râsetele de la castel nu ajungeau până la Catherine, care se cuibărise în biroul ei ca să încheie un eseu tematic despre deviaţionismul scriitorilor chinezi între sfârşitul Revoluţiei Culturale şi deschiderea primului butic Pierre Cardin la Shanghai. Ştergea, bifa, haşura, suspina şi nu reuşea. „Nu-mi place să scriu. îmi place să fi scris.” în acea noapte, mai mult decât de obicei, reflecţia lui Paul Morand o obseda în mod deosebit. De fapt, îi îngheţase sângele în vine de spaimă. Individualistă înverşunată, refuzase categoric să facă parte din gineceul concentraţionar de sus. Fugea de adunările formate din mai mult de o persoană. Renunţase la jocul de şah din cauza numărului prea mare de jucători; ura atât de mult promiscuitatea croazierelor, încât se arunca din vaporetti în mers între San Marco şi Giu- decca. într-o deplină armonie cu defunctul mustăcios libertar, socotea că doamna cu coasa nu te duce în paradis, că este mai bine să te plictiseşti singur decât să fii fericit împreună cu ceilalţi, şi considera democraţia drept cea mai cumplită tiranie, în măsura în care impunea dictatura majorităţii.

Dar a fi individualist nu înseamnă a fi mai puţin permeabil la spaimă. Şi, în noaptea aceea, Catherine Rouchon simţi cum se cuibăreşte în ea o panică insuportabilă, obtuză şi hotărâtă ca un şarpe boa. Era singură acasă, împreună cu progenitura ei ofilită. Jacques se afla la cârciuma lui Boucharoux.

Cârciuma Boucharoux era pentru el balonul cu oxigen, papucii, valiumul, iubita, biserica, focul lui de vreascuri, căpătâiul, câinele credincios, cuibuşo- rul şi ultimul sfert de oră din recreaţie înainte de a-şi relua alunecarea prin iadul mediocrităţii cotidiene.

Ea nu avea să se coboare până la a-l suna ca să-i spună că-i este frică de întuneric. O, nu. O, da. O, ba da.

— Aşteptaţi, mă duc să văd dacă este aici, îndrăzni să râgâie Boucharoux, chiar în timp ce lălăiala insuportabilă a lui Jacques masacra corul sclavilor din Nabucco, atât de tare, încât, prin receptor, îi spărgea timpanele Catherinei.

—Jacques, te rog! Vino acasă!

— Care casă?

— Te rog! Mi-e frică. Vino!

— Sărăcuţa de tine. Ce crezi că ţi s-ar putea întâmpla?

—Jacques, termină! Te implor! Termină. Opt femei cumsecade au murit aici, în trei

săptămâni. Nu văd de ce totul s-ar fi isprăvit. Chiar mi-e frică.

— Nimic nu te opreşte s-o faci pe maica Tereza printre suratele tale. Rahat, mă doare ţeasta. Cred că alcoolul mi-a făcut găuri prin cerebel, pe unde mi se scurge materia cenuşie descompusă, alunecând spre sinusuri. Am să dau ortul popii în curând. Ar trebui măcar să încerci să ţii şi tu la mine.

— Biet tâmpit. Ticălosule! Eşti un stricat. Da, Jacques, eşti un stricat.

— Nu mai spune! Ştii că, dacă ţi-e frică, am eu o chestie...

— Scoate-l pe Christian din pătuţ...

— Nu. Opreşte-te.

— Avantajul este că e moale de tot... Ţi-l pui pe burtă, ţi-l înnozi pe piept, o să-ţi folosească drept vestă antiglonţ. Şi, în plus, este atât de urât, încât sperie până şi muştele... Darămite ţânţarii...

— Bietul meu Jacques! Biet bolnav. Eşti urât. Eşti groaznic. Duhneşti a bere până şi prin telefon. Să-l mai şi mânjeşti pe copilul ăsta infirm, pe care tu mi l-ai făcut... de asta eşti în stare. E demn de ce ai tu între picioare. îi plictiseşti pe toţi cu umorul tău negru şi circul de doi bani. E mai multă imaginaţie şi febră creatoare în platitudinile prietenului tău Labesse. Banalităţile tale put a hoit trist. Ai o disperare plicticoasă, Jacques Ronchon, mă

scoţi din minţi. Toarnă-n tine şi crapă! Nu te salut.

După ce puse jos receptorul, îşi frământă mâinile. Se aruncă pe pat, cu capul în podul palmelor, cu suspine întretăiate, de adolescentă trădată, amestecate cu hohote de râs isterice şi sporadice, pentru că i se părea că este tot atât de ridicolă ca şi cele trei sute de femei care se prăvăleau pe cele trei sute de paturi, cu cele trei sute de capete sprijinite de cele şase sute de mâini, în cele trei sute de filme din cinematografia mondială, care nu a ştiut niciodată să prezinte disperarea feminină decât pe o sofa. Ii făcu bine să râdă niţel de propria-i nefericire. îşi purta o oarecare pică pentru că se legase cu atâta asprime de umorul negru al lui Jacques, când şi ea însăşi, cu toată buna-credinţă, râdea adeseori de rău, ca să-l alunge, fiindcă râsul, era convinsă, este ultimul colac de salvare. Cel de care se mai agaţă încă prizonierul din lagărul morţii, prizonier care nu se poate abţine să nu bufnească în râs în faţa uşii de la camera de gazare, fiindcă i-au căzut pantalonii pe vine.

Apoi o cuprinse iar frica, o trecea prin vintre, în valuri electrizante care-i urcau spre ceafa. Auzea clar treptele scării trosnind sub greutatea copleşitoare a criminalului mărginit, vedea aievea perdelele mişcându-se

de răsuflarea pe care şi-o ţinea vampirul însetat. îi era frică, aşa cum îţi e rău la gripă. Asta nu putea să treacă de la sine. îşi făcu un grog exploziv, îmbibat extravagant cu Armagnac şi Cointreau, cu lichior de mandarine şi sirop de bambus, şi se cufundă într-o baie caldă. Apa călduţă, euforia alcoolului, mângâierea rătăcită a propriei mâini pe burtă îi mai puseră ceva bujori în obraji, în timp ce o cotropea o poftă grozavă de a face dragoste. Dintr-o dată, ea nu mai era decât conştiinţa

femei secerate delicioasă a propriei dorinţe şi concupiscenţa exclusivă a propriei îmbrăţişări.

II sună pe Alain, care veni imediat, cu apăsătoarea-! disperare de văduv inconsolabil şi trupul lui cu o armonie a muşchilor care bătea la ochi.

capitolul XII

^^upă ce pusese telefonul în furcă, Jacques se simţise mai nasol şi mai împuţit ca niciodată. Ea îi spusese: Toarnă-n tine şi crapă! Un imperativ grabnic, căruia i se supuse neîntârziat, servindu-se cu un Picon cu bere. Când doctorul ajungea în acest stadiu avansat de degradare, Boucharoux nu se mai încurca defel cu maimuţăreli slugarnice. Sticla cu licoarea întunecată şi zece halbe brumate se aliniau acum pe tejgheaua de unde Jacques se adăpa direct de la sursa amară a beţiilor sale, închizând un ochi ca să nimerească mai bine paharul. La miezul nopţii, Labesse se strecură uşurel spre ieşire, fără să piardă ocazia de a-i preciza patronului că, atunci când trebuie să te cari, e musai să te cari, pentru că, mai înainte de ora cuvenită, e prea devreme, iar după, e prea târziu. Acesta, de altfel, nici nu-l auzi, fiind acaparat cu totul de zarva înăbuşită şi de bolboroselile obscene şi dojenitoare ale netrebnicului vin spumos râgâit de burdihanul lui revărsat.

Sprijinit cu spatele de tonomatul datând de dinainte de Kennedy, pe bancheta din fund, ziaristul Marro încerca zadarnic să împace presbiţia sa etilică şi lectura din *Paris Match,* părând copleşit de

povara cuvintelor. „Cérillac: oroarea”, aşa titra pagina dublă din mijlocul revistei, deasupra unui document în exclusivitate care o etala la stânga pe hangiţa Gilberte, spânzurată în dependinţele ei cu punga de la Nouvelles Galeries pe cap, pe un fond de conserve şi sticle goale, iar la dreapta, pe aceeaşi pagină, coborâtă din ştreang, culcată pe jos, cu aerul tâmp al morţilor care îşi ţin ochii întredeschişi. Scotea o limbă lungă, striată cu un maro-vineţiu, efect dezastruos al unei policromii îngălate. La capătul unei prezentări ambigue, plasată chiar lângă această scenă cu dichis din viaţa rustică a sud-vestului Franţei, condeierul încurcat le dezvăluia în esenţă cititorilor săi că totul, în această afacere, rămăsese cu adevărat în suspensie. Restul paginilor prezentau portretele celorlalte victime. „Imaginea fericirii”, afirma legenda sub portretul de la căsătoria cume- trei Poinsard cu victima ei supusă, a cărei privire resemnată dădea de înţeles că este vorba mai curând de nefericire. Gorgona îl strângea vajnic pe acest om cumsecade la pieptul ei, de pe acum uscat, dovedind astfel un simţ ascuţit al proprietăţii prea puţin compatibil cu altruismul împărţirii frăţeşti, propovăduit de religia ei moscovită. Şi mai mişcătoare era imaginea unui picnic bucolic la care Chantal şi Patricia Ganaché, în costume de baie, sub o umbrelă albă, având ca fundal un Atlantic liniştit, râdeau cu gura până la urechi în faţa

vieţii, cu speranţa în ochi şi cu pieptul descoperit.

— Fetele sunt mai incitante când sunt vii, afirmă Jacques, aşezându-se greoi pe banchetă, lângă Marro.

— Depinde.

— Cum adică?

— Sunt unii care consideră că ele, fetele, sunt mai incitante atunci când sunt moarte.

— Nu te cred.

— Uită-te şi tu, zise din nou Marro, deschizân- du-şi ziarul la pagina cu fapte diverse din străinătate. Aici se spunea că un infirmier de treizeci de ani, de la spitalul civil din Memphis (Tennessee), îşi omora timpul violându-le pe defunctele care nu se răciseră de tot şi care îi erau date în grijă pentru toaleta funerară.

— Tinerii din ziua de azi nu mai au respect pentru cuvinte, spuse Marro suspinând dintr-o dată, cutremurat de o furie glacială.

— Vrei să spui pentru morminte.

— Nu. Cuvinte. Tinerii ziarişti nu mai respectă cuvintele. Tipul ăsta scrie că infirmierul viola moartele. A viola înseamnă a impune prin constrângere. Or, nu se poate constrânge un cadavru.

Marro conserva, până şi în pilelile lui cele mai crâncene, o patimă bolnăvicioasă pentru limbă. Nutrea un respect demodat faţă de cuvântul potrivit şi îl venera pe gramaticianul

clasic Vaugelas, în plină eră a videoului. Bărbatul acesta cu înfăţişare de urs era în stare să facă o pasiune pentru un conjunctiv bine plasat după un verb ciudat, azvârlit de o gură oarecare, ale cărei buze i se păreau atunci întredeschise pentru un adevărat ospăţ verbal. Prin urmare, afişa un adevărat dispreţ faţă de triumfalismul pedant al mediocrităţii culturale, aflată în plină desfăşurare de forţe, pentru care degenerescenta limbajului era cel mai frumos trofeu.

Jacques începu să ţină la omul ăsta vetust, a cărui ardoare lingvistică donquijotescă îi părea poetică tocmai prin desuetudine. În plină epocă a războiului stelelor şi a morţii atomice, îl mişca faptul că încă mai există cineva care să pună mâna pe arme în apărarea unui acord gramatical. I-o şi spuse, de altfel.

Se îmbrăţişară solemn, după cum se şi cade la beţivanii sentimentali, şi ciocniră din nou cu greu, în sănătatea micuţului Robert, dându-i dracului pe toţi groparii acordurilor temporale, pe toţi bâlbâiţii oficiali şi pe toţi urlătorii nehaliţi ai cântecului francez, care îşi confundă pârţâielile bucale cu licenţele poetice şi autorizarea de a bâigui cu specializarea în filologie.

— Totuşi, mai bine sari pe o cretină moartă, caldă încă, decât pe o cretină vie, dar

rece, spuse Jacques pe neaşteptate.

Se gândea cu durere la Catherine şi la grozăviile pe care i le bolborosise la telefon. Deodată, îl potopi conştiinţa propriei prăbuşiri.

— îmi vine să vărs, zise el sughiţând. Să mă vărs, dacă s-ar putea. Nici nu poţi să-ţi închipui cât de greu este să trăieşti. Uneori mă apucă la trezie, când stau în pat, în zori, şi când ideea de a înfrunta o altă zi îmi întoarce stomacul pe dos. Asta este cuvântul. Am senzaţia concretă că tălpile îmi intră în picioare, picioarele în burtă şi tot aşa, până când mi se face lehamite.

— Sfinte Dumnezeule! zbieră Marro spre culisele acum pustii, cu o singură excepţie, Boucharoux însuşi. I-auzi, crâşmare! Prietenul meu, aici de faţă, această ruşine a caduceului medical, Esculapul ăsta vlăguit, prea bunul doctor Rouchon, este reversibil. Nu-i curios lucru?

— Tacă-ţi gura, Marro. Nu mai am mult până la delirium. Chiar cred că am să mor.

— Acum, aici, pe loc?

— Exact. Am să mor.

— Doamna cu coasa îl strânge-n gheare.

— Poftim?

— Moartea te înşfacă. Amarnic.

— E mai rău decât amarul. E acid.

— E de la bere.

— Băiatul ăsta are dreptate. E de la bere,

repetă el, turnând nişte Alka-Seltzer scoasă din trusă, în paharul început, care se şi umflă de mândria unei spume roşcat-întunecate.

— Este frumoasă ca spuma neagră din colţul gurii unui vechi fumător epileptic, zise Marro râgâind.

— Ha?

— Un vechi fumător epileptic este ca un epileptic normal, numai că, în lipsa tutunului, suge caşu. Altfel, de ce crezi că spuma din colţul gurii lui este neagră?

— Beau în cinstea temeiniciei acestui raţionament, spuse Jacques, zvântând dintr-un foc zeama scârboasă.

— E mai bună aşa?

— Este... e... mai dulce.

— Normal. Acid + bază dă sare + apă.

— Dacă aşa zici tu.

Simţea cum îl apucă disperarea şi cum i se semnalează în burtă un adevărat dezastru. Un rest de luciditate sfredelitoare îl îndemna să-şi înceteze morbida autocompătimire şi să se întoarcă acasă, să o încurajeze pe Catherine. Dar nu. Nici vorbă să o facă.

— Naiba să mă ia! Şi la ce oi mai fi trăind? întrebă el lustra în stil neopompidou, a cărei simplă prezenţă în plafon era de ajuns ca să transforme cârciuma tristă într-o cafenea absolut sinistră.

— La ce o mai fi trăind? murmură şi celălalt supravieţuitor.

— De ce s-o fi înverşunând moartea

împotriva femeilor noastre, în loc să mă ducă pe mine, în braţele ei descărnate, către uitarea definitivă a oricărei tâmpenii...

— Pentru că nu poate. Din cauza coasei.

— Şi ce-i cu coasa?

— Nu te poate lua în braţele-i descărnate. Ţine deja coasa.

Un râs mai deznădăjduit decât orice speranţă în cei de stânga îi făcu să tresară îndelung pe banchetă.

— închidem, decretă Boucharoux, trezit din moţăială de hohotul de râs.

capitolul XIII

— *(JLm* să vă fac injecţia mâine dimineaţă, domnule Andrieux; în seara asta sunt prea beat.

— Iţi dai prea multă osteneală pentru o gloabă bătrână ca mine, domnule doctor, spuse pădurarul pensionat, privindu-l cu afecţiune pe doctorul preocupat să-şi închidă geanta fără să cadă peste focul de vreascuri.

Ieşind de la Boucharoux la miezul nopţii, Jacques hotărâse să treacă prin pădurea Grand Chénier. Il îngrijora de ceva vreme aritmia cardiacă a moşneagului insomniac şi aproape stors de vlagă. Acest bătrânel, care se stingea, era unul dintre puţinii lui prieteni adevăraţi. El îl învăţase să dea cu undiţa la lin, să descopere cuiburile de ciuperci pe sub castani, să le vorbească mierlelor, să coacă tava cu plăcinte şi să asculte freamătul vieţii din văzduhul nopţilor furtunoase de iunie. îl amăra gândul că bătrânul ar fi putut să moară.

Era bătrânul lui. Era un bătrân mândru şi demn, şi ştia ceea ce este cu adevărat important. Cărunt şi cu mustăţile albite la rândul lor, avea pielea rumenă şi netedă, şi privirea oţelită. Vocea profundă şi gravă, frumoasă ca un sunet de corn în pădure,

îi băga în sperieţi pe lupi. O folosea cu bunăştiinţă, nu ca să masacreze melodiile de dans din Auvergne, aşa cum o făcea un tâmpit cu pretenţii folclorice pe postul FR 3 – Regional, ci, pur şi simplu, ca să cânte pe la şezătorile din noiembrie, privind cum trosnesc castanele în spuză. Era frumos ca un druid irlandez.

Ca să se mai trezească un pic din mahmureală, Jacques îşi lăsase maşina la liziera pădurii şi parcursese pe jos kilometrul de drum până la casa lui Andrieux. La întoarcere, nu mai reuşi să demareze, îl apucă furia, pentru că îi reveneau simultan atât curajul de a se vedea aşa cum era el însuşi, cât şi grija apăsătoare de a o şti pe Catherine departe de el, expusă la incredibilul genocid feminin care cuprindea oraşul. Tot atât de priceput la mecanică precum un ciung hidrofob la înot în stilul fluture, încercă să se calmeze lovind cu pumnul în caroseria maşinii, înainte de a ridica fără chef capota şi de a număra la întâmplare motoarele.

— Nu te mai osteni, bătrâne, îi spuse o voce masculină puternică, venind dinspre hăţişurile pădurii. E furtunul de alimentare.

Omul care i se adresase astfel, luminat slab de o lună blândă şi un cer albastru-intens, i se păru lui Jacques cu totul oarecare. De talie medie, de vârstă mijlocie, avea o siluetă oarecare, iar trăsăturile feţei imposibil

de ţinut minte. Pe scurt, era o fiinţă credibilă până la a stârni mila şi, în acelaşi timp, tot atât de eterată ca un ţânţar.

Curios lucru, fiinţa asta banală era înfăşurată în- tr-un fulgarin şi ţinea deschisă deasupra capului o umbrelă neagră, în plină noapte senină şi albastră, în care nici un nor stratus nu se asocia cu vreun cumulus.

— Ce?... Ce faci aici? se interesă Jacques, îngrijorat.

— Vezi că aş fi îndreptăţit să-ţi întorc întrebarea, spuse omul.

— Te rog să mă scuzi, domnule. M-ai luat prin surprindere.

— Cât despre maşina dumitale, nu-ţi mai bate capul, e furtunul de alimentare.

Jacques crezuse întotdeauna că propoziţia „e furtunul de alimentare” este doar o formulă de politeţe obişnuită la automobilişti. Ca „poftă bună”, la cei aşezaţi la masă, sau „hai noroc”, la beţivi. Ignoranţa lui crasă şi dispreţul profund pentru tehnica motorului cu explozie îl împiedicară să se întrebe măcar ce însemna sintagma „furtun de alimentare” în expresia „e furtunul de alimentare”. Tot aşa cum nu-l interesase vreodată cum e cu norocul din expresia „hai noroc”.

— Ei bine, şi ce are furtunul meu de alimentare?

— L-am mâncat. Ştiu, am greşit. Dar nu

pot să rezist, mă depăşeşte. încă puţin şi ţi-aş fi hăpăit şi pneurile. M-a oprit doar apariţia dumitale inoportună în poiană, bâigui el, cu un sughiţ din străfunduri. Te rog să mă scuzi. Este zgomotul pe care îl face stomacul meu când transformă cauciucul furtunului dumitale de alimentare în lipide, glucide, protide şi săruri minerale. Mai ales în glucide. Glucidele sunt antidepresive. Le folosesc ca să-mi mai alin spaimele. Acum, domnule, ele sunt groaznice.

Atitudinea pe scurt mahalagească a personajului contrazicea deznădejdea din cuvintele sale. Ţinân- du-se neglijent cu braţul liber de o creangă de copac care-i spânzura deasupra capului, se menţinea nesigur pe picioare sub un pom, privind în gol cu o căutătură de pe lumea cealaltă, care făcea din el caricatura muncitorului din schimbul de noapte aflat în metroul spre casă.

— Ce spaime? insistăjacques, care se simţi cuprins de panică.

— Iminenţa penuriei de cauciuc de pe Ficus.

— Ficus?

— Aşa se numeşte planeta mea.

— Bine. Ascultă, bătrâne. Termină cu prostiile. Dă-mi furtunul şi şterge-o.

Incoerenţa cuvintelor necunoscutului, hainele nepotrivite cu anotimpul, situaţia cu

totul absurdă îl făcură pe Jacques să se ciupească discret de coapsă, prin buzunarul pantalonului, ca să fie sigur că nu visează. Cunoştea prea bine simptomele de delirium tremens, mişcările dezordonate, tremurăturile convulsive, starea febrilă, pe care şi le stăpânea cu bucuria nesănătoasă a siguranţei că lui nu i se întâmplă aşa ceva. De altfel, cei intoxicaţi cu alcool şi atinşi de tremens trăiesc un delir oniric, mai frecvent populat cu brontozauri bicefali sau cu şobolani răpciugoşi şi plini de dalac decât cu funcţionari cvadragenari noctambuli.

— Nu sunt funcţionar şi am cu mult peste patruzeci de ani, spuse necunoscutul schiţând un zâmbet.

— Sfinte Dumnezeule! Dar... îmi citeşti gândurile, exclamă Jacques, din ce în ce mai neliniştit.

— Ei aş, câtuşi de puţin. Dumneata ai vorbit cu glas tare. Linişteşte-te, bătrâne.

— Asta pentru că – fără supărare – ai un aer atât de... ciudat, inuman.

— Mi se trage de la faptul că nu sunt un fitecine, zise – umflându-se în pene – straniul anahoret silvestru nocturn, numărându-şi unghiile, plin de importanţă. Dacă vrei, mă pot metamorfoza pe loc, sub ochii dumitale, ca să te conving, sugeră el, amabil. Ţi-ar plăcea să mă transform în... habar n-am în ce anume... într-o sticlă de vin Château- neuf-du-

pape?

— De acord. De preferinţă, Château de La Gar- dine. Grăbeşte-te. Trebuie să mă întorc acasă. Soţia mea este singură, pe întuneric.

— ’52?

—...?

— Château de La Gardine-ul dumneavoastră să fie din ’52? Te-aş sfătui să alegi ’52, care a fost un an excelent pentru viile din Côtes-du-Rhône. Mai ales pentru Château-neuf. La sticla de doi litri, sunt şanse să fie bun până în 1990.

Acestea fiind zise, se transformă într-o sticlă de doi litri. Alb ca varul de spaimă, Jacques îngenunche în faţa sticlei, ca să-i descifreze scrisul de pe etichetă la lumina lunii. Nu lipsea nici măcar codul poştal din Vaucluse.

Simţi cum mintea i-o lua razna rău de tot. Ceea ce tocmai văzuse acolo, în luminiş, îi părea la fel de neverosimil ca o bucată bună de brânză Emmenthal într-o crâşmă de pe autostradă. Pe de altă parte, nu era atât de mărginit încât să fie sigur că nu există şi alte fiinţe raţionale sub alte ceruri îndepărtate. Era un tip sceptic, care se îndoia cu măsură de cei care deţineau adevărurile absolute. Pus în faţa celor mai smintite ipoteze ştiinţifice sau extraştiinţifice, nu se alătura lesne corului de lupi, înţelepţi şi doctori care urlau în gura mare demascând şarlatania. Nu pierdea niciodată din vedere faptul că, la vremea lor,

Copernic şi, mai apoi, Galileo fuseseră socotiţi nişte smintiţi de către proprietăreasa lor şi terorişti de către Biserică; dar şi că Louis Pasteur fusese taxat drept eretic de fosilele esculapice oficiale, atunci când respinsese, întemeiat, teoria generării spontane a microorganismelor. Se mai gândea că aceleaşi fosile mai perorează încă prin academiile noastre, ca să-şi apere monopolul neputinţei faţă de cancer, blamându-i atât pe radiestezişti, pe vindecători, pe practicanţii acupuncturii şi pe ho- meopaţi, cât şi pe purtătorii de cruciuliţe sfinţite, care declară, la întoarcerea din pelerinajul de la Lourdes, că se simt mai bine. Dar de aici şi până la a admite că pitorescul *vulgum pecus,* aici de faţă, venea de pe altă planetă era un pas intergalactic, greu de parcurs.

— Dacă ai fi fost şi tu măcar un omuleţ verde... Fii drăguţ şi închide umbrela aia.

— Asta nu. Nu pot să o închid. Ar fi prea periculos pentru mine. Domnule, sunt solubil în apă, explică el cu gravitatea prudentă cu care sunt anunţaţi cardiacii că li s-a decimat familia la aterizarea din Baleare.

— A, da? Asta explică prezenţa umbrelei?

— Acum chiar că ai înţeles. Cea mai mică picătură de apă mi-ar găuri scăfârlia.

în timp ce vorbea, începu să mestece mâneca stângă a fulgarinului său cauciucat, din care smulgea cu dinţii fâşii întregi.

Jacques fu cuprins dintr-o dată de milă faţă de acest umanoid dezrădăcinat pe care foamea îl împingea să-şi rişte viaţa, distrugând singur unica şi fragila apărare împotriva averselor şi a pipiului de câine. Deschise portbagajul maşinii.

— Vrei să guşti o bucăţică din roata de rezervă? îi propuse el.

— Eşti foarte amabil, spuse extraterestrul, arun- cându-se asupra pneului cu lăcomia conducătorului de cămile rătăcit prin deşert şi care dă peste un pepene.

Sătul, în cele din urmă, azvârli neglijent janta peste umăr cu o forţă neobişnuită, judecând după puiul de căprioară adormit, aflat la vreo şase sute de metri distanţă, care o primi în plină figură.

— S-a făcut târziu, domnule. Trebuie să o şterg înainte de ivirea zorilor.

— Ca vrăjitoarele, îşi spuse în gând Jacques.

— Fără nici o legătură cu ele, îl corectă ficusia- nul. Eu nu mă tem de zi, ci de rouă. Numai de rouă. Pe curând, domnule.

în timp ce schiţa gestul de salut fratern, cu mâna dreaptă ridicată, un ţânţar furios îi ieşi din mânecă, bâzâindu-şi ura minusculă în jurul lui Jacques înainte de a dispărea în lăstăriş, spre o şi mai adâncă lipsă de însemnătate.

Ciudatul necunoscut o şterse pe acelaşi

drum.

După câteva secunde de ezitare uimită, Jacques se aruncă în urmărirea lui. Dar alcoolul, oboseala şi aerul rece al nopţii îl ameţiseră de tot, mai tare decât o bufnitură de buştean la urechile unui iepure. Cu picioarele înmuiate şi cu capul greu, nu apucă să facă nici măcar trei salturi din galopul lui grotesc, când îşi prinse piciorul în prima rădăcină ascuţită. Cu nasul în muşchiul verde, mai curând beat decât mort şi mai mult mort decât viu, căzu, zbuciumat, într-un somn greu şi zgomotos, bântuit de pescari care îşi rumegau cizmele.

în zori, o vulpiţă pufoasă se apropie să-i adulmece răsuflarea şi se îndepărtă ofensată.

capitolul XIV

O geană alburie de lumină a zorilor se ivea acum printre franjurile perdelei. Alain şi Catherine îşi petrecuseră noaptea reînviind amintirea lui Claire.

Aşezat pe mochetă alături de ea, care stătea întinsă, bărbatul, sprijinit într-un cot, contempla tihnita frumuseţe matură a acestui trup de femeie aflat la apogeul seducţiei. Cei patruzeci de ani îi stăteau tot atât de bine pe cât li se potriveşte roşcatelor verdele. Iminenţa prăbuşirii, care presupunea un gât ridat, părea amânată la calendele greceşti, prin rege- neratoarea sete de iubire şi prin ştrengăriile sănătoase. Alain fredona, cam fals, o melopee autumnală, ca în atâtea alte dăţi, la sculare. Era un cântec maşinal, lipsit de veselie, care îi urca pe buze instinctiv, pentru că mai curând îi venea să plângă, iar Catherine ştia acest lucru.

Cu ochii în lacrimi, schiţă totuşi un surâs amar. Peste o lună şi jumătate, ar fi trebuit să plece împreună cu Claire spre Ibiza, ca şi anul trecut, la vila în stil maur, extravagantă şi albă, înconjurată de bu- ganvillia violete şi de garofiţe sălbatice roşii, agăţate pe coastele aride de la San José. Nu se ajungea acolo

decât cu jeep-ul, luând cu asalt un povârniş de pietre pulverizate, într-un nor maroniu de nisip fin care, în timpul zilei, se lipea de sudoare, iar pe timp de noapte gălbejea fioros totul. în lumina farurilor, spunea Claire, toţi aceşti pini chinuiţi sunt vrăjitoare goale, mult prea slabe şi exagerat de boite cu pudră de orez.

De la înălţimea grădinilor în terasă, arabo-bizan- tine, cuprindeai cu privirea tot golfuleţul San Antonio, unde o mulţime de suedezi mlădioşi, înroşiţi ca racul de Ambra solară, se zbuciumau fără rost, aşteptând revenirea brumelor în Gôtaland. La prânz, când soarele era prea puternic, urcau din nou în şir indian până la hotelul Pueblo. Văzuţi de la înălţimea vilei, erau minusculi şi neînsemnaţi. Claire, care-i filmase pe peliculă super-8, botezase secvenţa „întoarcerea furnicilor roşii".

Catherine se gândea: Mi-e poftă de dragoste.

— Nu ai niciodată o asemenea poftă de mâncare ca atunci când te întorci de la cimitir, spuse ea în şoaptă. Şi, adeseori, persoanele cele mai sincer triste sunt cele mai înfometate. Nu-i deşănţat decât pentru dobitoci. Instinctul de supravieţuire te împinge spre bucătărie...

îi mângâie lui Alain părul. Atingere subtilă, de maximă tandreţe. Mâna ca o boare. Să-l aline pe copilul vinovat.

Şi el o privea pe această femeie neîmblânzită, care îi vorbea despre moarte şi despre dragoste în- cordându-şi sânii. Teribilă, pofta lui, geamănă cu a ei, îl aruncă asupra femeii.

Ea îi spuse:

— Culcă-te cu mine. Sunt atât de amărâtă!

îşi amestecară nefericirile şi saliva şi se posedară sălbatic. Ea strigă sub el, împingându-i fesele cu frenezia calculată a celor care se bucură nebuneşte şi care o fac până crapă, ca să se înalţe la ceruri. Şi o făcu din plin, o făcu până n-a mai putut, aşa cum numai femeile ştiu s-o facă. Iar el, sălbatic şi întunecat, frumos ca un taur furios, încordat şi asudat, îi frământă burta cu liniştea teribilă a valului care roade ţărmul în clipocitul obsedant, mereu reluat. Spume călduţe le umeziră pântecele.

capitolul XV

L litre timp, la castel, în lumina tot mai difuză a lunii, străbunicile, mamele, nevestele, amantele, pioasele, târfele, ticăloasele şi sfintele, divinele şi nasoalele, sclifositele şi cele care duceau greul, pudicele şi libertinele, cele care agaţă şi cele care inhibă, bronzatele, palidele şi cele albe cu pete roşii, femeile credincioase unui singur bărbat şi cele care se dăruie soldaţilor, ca şi fetiţele, orbitoare prin frumuseţea lor fragilă, femeile deci, culcate în sala de ceremonii din turnul central, se agitau sub cearşafuri ca să alunge ţânţarii. Annette Boziat, soţia grădinarului municipal, se trezi prima, scărpinându-şi maşinal gâtul alb şi fără riduri.

De-abia se aşezase pe salteaua-i ocazională, când un val de melancolie se şi abătu asupra ei. fcleea banală şi cât se poate de firească de a-şi pune papucii i se păru deodată zadarnică, iar efortul de a-şi întinde mâna după ei, supraomenesc. Obişnuita revenire la poziţia verticală îi era, practic, imposibilă, într-atât de dureros resimţea inutilitatea ei. înţelese că niciodată, chiar niciodată nu-i va mai fi poftă de o cafea cu lapte, nu va mai avea chef de uşorul fior stârnit de o pală de vânt în faţa transperantelor

întredeschise, niciodată nu-i va mai fi dor de o nouă zi. Se auzi plângând, smiorcăindu-se cu suspine prelungi, al căror şuvoi nedesluşit o dezgustă, şi atunci fu cuprinsă de dorinţa imperioasă de a muri.

Cu un pas somnambulic şi maiestuos, cum nu avusese niciodată în câineasca-i viaţă de gospodină, împovărată de treizeci de ani irosiţi cu ridicatul pa- porniţelor, ea urcă nobila scară a castelului, ajunse în vârful turnului şi sări pe parapet... Ţeapănă şi cu muşchii contractaţi, având cămaşa de noapte mulată pe trup de adierea vântului, zăbovi acolo, cât pentru un ultim suspin, ca suspendată între viaţă şi moarte. Apoi, desfăcându-şi încetişor braţele, în gestul derizoriu al copiilor care se joacă de-a avionul, îşi dădu drumul spre marele nimic.

Când se izbi de dale, capul ei plescăi neplăcut, ca un ou proaspăt zdrobit de un zid.

Mai apoi, celelalte femei, toate celelalte, tinerele cot la cot cu cele bătrâne, mamele călăuzindu-şi fiicele, şi alte o sută, îi urmară şi se aruncară în gol, reci şi imbecilizate, ca turma lui Panurge, ca acea sută de şobolani conduşi de sunetul flautului fermecat, pe scurt şi, în sfârşit, ca o armată în marş.

încetul cu încetul, zorile impudice ridicară vălul de umbre de pe harababura de membre încâlcite şi înnodate în moarte ca într-o atroce orgie surprinsă de Jeronimus Bosch într-un Auschwitz durduliu.

capitolul XVI

L/a şapte dimineaţa, Jacques încă mai zăcea în muşchi, cu pântecele îngheţat, cu gura amară şi capul prins ca într-o menghină; vedea stele verzi din cauza durerii care-i exploda peste tot, dinspre orbite spre occiput.

— Minunată craniostenoză, doctore, murmură el, într-una din acele autoconsultaţii delirante care îi anunţau de obicei trezirea, trecerea subtilă de la sfârşitul beţiei la începutul mahmurelii. Temporalul îşi împinge excrescenţele sub parietal. Asta produce cheaguri în talamus, de unde provine o perturbare a reţelei senzitive şi o destabilizare punctuală a funcţiilor vegetative majore. Totul este cât se poate de complex. Este ceea ce se numeşte *ericius mordante sau* boala ariciului întors pe dos. Din cauza ţepilor care vin pe dinăuntru. Asta dă durerile de cap.

Cuprins de o greaţă scârboasă, printr-un efort supraomenesc, reuşi totuşi să se aşeze cu fundul în ţărână. în timp ce încerca zadarnic să-şi scuture mânecile murdărite de pământ, dând din cap cu graţia afectată a unui bolnav de parkinson plictisit, simţi primele semne chiorăitoare ale disperării măruntaielor sale. îi venea să urineze, să urle, să verse, să moară, fără – şi la ce bun – să fi văzut Napoli.

Cu capul între mâini, încercă să-şi pună rându- ială în gânduri. Ce căuta el aici, în zori, stând pe jos, lângă maşină? Portbagajul din spate era descuiat. Se sculă în picioare, bâjbâi, se împiedică şi căzu într-un mg de mure. înjură de toţi Dumnezeii, se ridică şi porni din nou, amorţit şi asudat, spre maşina căreia îi ridică iute capacul portbagajului. Lipsea roata de rezervă. Normal. O hăpăise marţianul, spuse, adre- sându-se cricului. Dar sub cortexul lui înţepenit, ideile se orânduiau din nou. O dată în plus, îşi populase delirul etilic cu personaje fantasmagorice, cam prăpăstioase, care îl trăgeau de picioare atunci când sforăia prea tare. îmbibat cu băuturi ordinare, onirismului său îi lipsea adeseori distincţia. Erau aici prea puţine trăsuri şi lipseau catifelele, şi nu apăreau nicicând zeităţi tricefale plutind pe Gange. Visa la nivelul floricelelor obişnuite, al părăluţelor, avea coşmamri cu buget restrâns, a căror sărăcie îi alimenta remuşcările de alcoolic.

Se aşeză la volan, dar nu reuşi să demareze. Urlă, gemu, trânti portiera şi-şi propuse să-i dea un picior în fund mecanicului care, în urmă cu opt zile, făcuse revizia maşinii. Ideea că totul i se trăgea de la furtunul de alimentare îl sâcâia cu atât mai prosteşte cu cât nici măcar nu ştia ce organ

misterios se ascundea sub această denumire.

Intre timp, se făcuse ziuă de-a binelea. Dorinţa aprigă de a se întoarce acasă puse din nou stăpânire pe el. îşi spuse că mersul pe jos i-ar face bine şi o pomi iute pe dmmul pustiu, mărginit de pâlcuri de castani tineri care fremătau în boarea călduţă. Prin contrast, limpezimea dimineţii îi făcea odioasă propria-i decădere interioară; lungi pasul, ca să-şi stimuleze reîmprospătarea aerului în carapace.

Se hotărî apoi să-şi scurteze drumul prin partea de sus a oraşului, ca să ajungă mai repede. La cotitura potecii nepietruite, care marca vechea incintă fortificată, înţelese că la castel se petreceau lucruri neobişnuite. Nu distingea încă decât vârful turnului înalt, dar pe măsură ce se apropia de acesta percepea tot mai bine o rumoare stridentă. Curând, putu să vadă siluetele cu căşti agitându-se în spatele zidurilor. Altele îşi iţeau capetele printre crenelurile drumului de gardă şi priveau în jos, înainte de a pleca iarăşi alergând, de parcă s-ar fi declanşat un incendiu.

La intrarea pe aleea semeaţă se izbi de un cordon de poliţie. Lăsaţi-l pe doctor să treacă! strigă cineva.

Exuberanţa holocaustică a priveliştii puse definitiv capăt beţiei lui Jacques. În spatele unei îmbulzeli gălăgioase de sticleţi şi de

pompieri, un morman însângerat şi bălţat de trupuri de femei, mai mult sau mai puţin zdrobite, se întindea pe iarba şanţului de jur-împrejurul castelului. Cu braţele deschise, cu mâinile întinse sau cu pumnii strânşi, cu picioarele sau cu fundul în sus, cu priviri rătăcite ori cu gurile căscate, secătuite de sânge sau încă îmbujorate, surâzătoare sau înspăimântate, nici una nu supravieţuise.

Cu carneţelul de însemnări în mână, inspectorul Granot reprezenta de minune culmea nedumeririi poliţieneşti. Ii spuse lui Jacques că aşteaptă întăriri de la Limoges şi Périgueux şi că îi era tare frică de reacţiile cerillachezilor, care aveau să se trezească în curând să-şi numere moartele. Boziat, grădinarul municipal, descoperise toată grozăvia cu o jumătate de oră în urmă, când îşi căutase ferăstrăul în magazia din anexele castelului. I se făcuse rău după ce-şi găsise nevasta înţepenită peste brutăreasă, dar chiar dacă nu-şi mai veni niciodată în fire pe deplin, atunci se dezmeticise repede şi-i putuse anunţa pe jandarmi, mai înainte de a se cufunda într-un discurs bântuit de osuare pornografice, de care beneficiau acum preacuvioasele măicuţe de la spitalul din Carlac. Aici, o ambulanţă îl transportase direct spre sala de decompresiune pentru diverşii posttrau- matizaţi şi multiplu şocaţi.

Catherine! Jacques îşi spuse că ea şi-ar fi putut schimba părerea în timpul nopţii dând

fuga să li se alăture la castel suratelor ei întru sex, după groaznicele cuvinte pe care i le scuipase în urechi la telefon, în plină beţie, înainte de întâlnirea lui cu extraterestrul. Dar care extraterestru? Te-ai ţicnit de-a binelea, bătrâne, îşi spuse el, alergând ca un bezmetic spre vechea capelă-muzeu a palatului, de unde, în sfârşit, ar fi putut să dea un telefon. Dar nu cumva am visat şi convorbirea telefonică? Se opri brusc. îşi reluă cursa. Ba nu. Ba da. Ţâşni în biroul paznicului. Smulse receptorul din mâna unui plutonier ţanţoş care raporta grozăvia în dialectul birocratic, adresându-se prefectului Moret.

Catherine nu răspundea. Nu era acasă. Dar puştiul? Ce făcuse cu puştiul proasta asta? urlă el, intrând în cârdăşie cu ţanţoşul birocrat care, umflându-se în pene, îi specifică, în termeni cominatorii, iminenţa internării lui administrative pentru ultraj la adresa micului magistrat în exerciţiul măruntelor sale funcţiuni. Luându-l drept martor al suferinţelor sale pe sfântul Marţial cel de ghips, uluit în firida lui, Jacques, greu lovit de o durere conjugală şi paternă asociate, îngână spre cer blesteme într-atât de scârbavnice, încât Dumnezeu, numai pentru că le auzise, hotărî să se autoexcomunice până pe 30 iunie, dată care, din fericire, pica tocmai în ajunul zilei

sfântului Marţial.

— Ronchon, linişteşte-te! Panica poate să crească şi fără ajutorul dumitale.

Era Mano. Ajunsese primul, desigur, cu mult înainte ca sirenele şi zornăitul ajutoarelor să-l fi trezit pe condeierul local încă ameţit de cheful din ajun, de la masa festivă anuală a Asociaţiei pescarilor celibatari, pe care dispariţia femeilor îi afecta, fireşte, mai puţin decât îi tulbura pe monogami.

Ajunsese primul, cu sufletul la gură, după ce venise în goană, împins de la spate de propriu-i fler, şi sigur că se afla deja în căutarea unui telefon. Ziariştii caută întotdeauna un telefon. Supravieţuirea lor atârnă de acest fir. Necroza jurnalistică se caracterizează, la începuturile ei, prin inapetenţa telefonică a reporterului. Subiectul continuă să caute câte un colţişor la vreo tejghea de bar, pentru căldura sufletească şi pentru un tămâios, dar dă semne evidente de anorexie cronicărească dacă omite să ceară convorbiri interurbane. în cele din urmă, i se încredinţează necroloagele, unde numele său nu va apărea decât o singură dată, în chenar negru, ca şi la autoraşii de cronichete mondene.

— Catherine nu este acasă, strigăjacques. E la grămadă, alături de celelalte. Şi cu fi-miu.

Din cauza mea, e clar, e vina mea. Azi-noapte, ţi-aduci aminte, m-a implorat să vin acasă, iar eu, ca un împuţit, un beţiv ordinar, de rahat, i-am aruncat în faţă toate murdăriile spurcate şi uite, acum, ea s-a dus, cu băiatul meu cu tot. Oricum, nimănui nu-i pasă, că doar el era dus dinainte.

Perorând, o rupse la fugă spre maldărul de femei stâlcite. Nimeni nu-l putu opri. Se aruncă neobosit în grămadă, aşa cum se afundă reumaticul resemnat în cada de nămol.

— Ei, doctore? îl întrebă Granot când Jacques reveni la suprafaţă, plin de sânge şi de lacrimi.

— Ei bine, bătrâne, cred că pot afirma, fără să mă înşel, că ne aflăm în faţa unei hecatombe. De fapt, Granot, n-ai văzut-o cumva pe nevastă-mea? Se pare că n-a participat la partida de sărituri.

— Mba! Mba! mugi o voce de dincolo de mormânt, pe care el o recunoscu imediat.

Numai Christian Rouchon, cu riscul de a umili orice corn de vânătoare, putea emite dizarmonii atât de dezgustătoare ca să-şi strige tatăl. O făcea cu atât mai mult zel cu cât creierul lui de legumă nu-i oferea decât cu zgârcenie ocaziile de a-l deosebi pe autorul zilelor sale de un parcometru automat. O bucurie fără margini lumina atunci chipul

încrâncenat al acestei contrafaceri de homuncul şi el bătea din palme, fără să-şi atingă degetele, cu graţia unui K.G.B.-ist novgorodian masacrându-l pe Rahma- ninov ca să-l facă să-şi mărturisească fuga în *re* major.

Acum, această nimica toată de copil plutea în braţele mamă-sii, alături de părintele Montagu, care îi desfăcea scaunul cu rotile de cealaltă parte a cordonului de poliţişti. Bunul părinte fusese chemat ca să sfinţească în extremis leşurile de la temelia fortului. O luase în maşina lui şi pe Catherine, care îl căutase ca să-i comunice temerile privind dispariţia lui Jacques. Acesta, ultimul dintre cei din urmă, îi sări de gât ca s-o acopere cu sărutări tardive, dar prelungi. Ea mirosea a kinetoterapeut, a parfum Eau sauvage şi a Palmolive, dar bărbatu-su nu luă în seamă toate astea. Catherine era în viaţă, numai asta conta. Apoi îngenunche în iarbă şi luă în mâini capul surogatului de fiu, pe care-l mângâie îndelung, cu tandreţea disperată care ne face să-i dezmierdăm pe copiii noştri defuncţi sau ca şi morţi. Se pipăiau toţi trei, fericiţi că trăiesc. Dintr-o dată, Jacques îşi conştientiză egoismul. În mijlocul acestor moarte, claie peste grămadă, al căror sânge i se usca pe mâini, în aerul călduţ al răsăritului, siguranţa că nevasta lui nu era printre ele era de ajuns

ca să-i readucă zâmbetul pe buze. Aşa e omul: dacă puştiul lui îşi prinde degetul cel mic în axul pedalei de la tricicletă, cel mai înflăcărat susţinător al ajutorării lumii a treia uită imediat să mai plece să-i îngrijească pe micuţii înfometaţi, pentru ca, în schimb, să dea fuga la farmacia din colţ, în virtutea unei legi sacre a speciei, care impune ca salvgardarea grăsuţului deget mic familiar să o amâne la calendele greceşti pe cea a celor o mie de burţi goale îndepărtate.

Cam aşa gândeajacques Rouchon, luându-şi în braţe familia. Fie ca aceia pe care îi doare mai tare măcinarea zidurilor Veneţiei decât scurgerea de apă din propria baie să arunce primii cu piatra în el.

capitolul XVII

(he la defilarea utopiştilor în amurgul epocii gaulliste nu se mai văzuseră atâtea căşti de sticleţi pe metru pătrat. Dar manifestantele erau moarte, iar funcţionarii Companiilor republicane de protecţie şi pază nu loveau decât în corni celor optzeci de vânători pe care îl lălăiau cu obrăznicie din străfundurile autocarelor lor austere, aşteptând să le vină schimbul. În afară de două-trei pete întunecate, amestecate cu pământ, doar iarba terfelită de tropăitul atâtor paşi mai dovedea, la lumina lunii, agitaţia de peste zi. Prevăzut cu o draperie în partea cea mai înaltă a turnului, de către şase duzini de copoi, castelul era luminat din plin, răsuna de voci masculine şi de uşi trântite, ca în ajunurile zbuciumate ale cruciadelor de odinioară. Elita forţei publice naţionale fusese convocată de urgenţă ca să-şi prezinte ipotezele asupra acestei înfiorătoare afaceri, care, dacă nu se luau măsuri, avea să-şi dezvolte neîntârziat ramificaţiile mult prea departe, riscând să zdruncine fotoliul prezidenţial de la Elysée, al cărui ocupant trăia cu spaima să nu-i fie deranjat fundul de acolo.

Ministrul de Interne venise chiar în acea dimineaţă ca să se fotografieze la Cérillac. Cu un aer grav şi liniştitor, în mijlocul emoţiei extraordinare stârnite de cele o sută de noi decese, el le radioreco- mandase cerillachezilor şi cerillachezelor să nu se lase stăpâniţi de o teamă pe care nimic nu o justifica, „în stadiul actual al anchetei”, explicase el, „nu suntem în măsură să afirmăm că este mai curând vorba de crime decât de vreun virus misogin necunoscut”.

După ce reuşi să pună în spinarea opoziţiei eventualitatea unei responsabilităţi privind degradarea moravurilor civice în Limousin-ul de Jos, se duse să repete aceleaşi banalităţi şi la televiziunea naţională unde, având drept fundal tărgi şi claxoane de ambulanţe, ştiu să arate ţării exemplul stăpânirii de sine, calea speranţei şi profilul său stâng, cel fără negi.

În faţa ecranului, Labesse şi Boucharoux, baricadaţi în cârciumă, ajunseră de comun acord la concluzia că ne-ar trebui un război straşnic şi că tu ai spus-o, scrobitule.

capitolul XVIII

upă ridicarea cadavrelor, Jacques, Catherine şi aproximaţia încâlcită care le ţinea loc de progenitură se baricadară grabnic la ei acasă. Intre castel şi casă, maşina Catherinei fusese controlată de şapte ori de jandarmi, C.R.S.[§] şi poliţiştii comunali, departamentali, naţionali şi militari, ca şi de neomiliţienii mişcării „Legitima Apărare a văduvilor şi taţilor neconsolaţi din Cérillac”, creată în aceeaşi dimineaţă şi care căuta zadarnic magrebini, pentru că nu se ştie niciodată. Dar nu găsiră nici unul, ultimul emigrant cunoscut părăsindu-şi în grabă reşedinţa din Cérillac după zdrobirea trupelor lui Abd al-Rahman şi după supunerea Aquitaniei, la ordinele lui Charles Martel, cu douăsprezece secole mai înainte.

La drept vorbind, oraşul se afla în stare de asediu, deşi nimeni nu putea să precizeze cine era asediatorul şi nici măcar să fie sigur că ar fi existat vreodată aşa ceva. Casa lui Rouchon era cel mai strict

---

§ Compagnies Républicaines de Sécurité – unităţi mobile care formează rezerva generală a poliţiei naţionale franceze. *(N. ed.)*

supravegheată, datorită faptului că ea adăpostea singura femeie supravieţuitoare din oraş. Şemineul era plin de trăgători de elită, în suporturile de ghivece stăteau pitiţi luptători antitero, iar şase inspectori în civil, aşezaţi pe banca de lemn din grădină, citeau ziarul *Le Monde,* ca să nu atragă atenţia. Seara, ciudat de liniştită de altfel, nu era tulburată decât pe ici pe colo de protestele lor, pentru că era o bancă de cinci persoane.

După ce-l hrăni pe Christian în stilul „gânsac îndopat", adică înfigându-i linguriţa până în preajma duodenului, pentru că el nu ştia să înghită şi, simultan, să-şi privească şi mama, Catherine, moartă de oboseală după o noapte de dragoste şi de spaimă, urmată de o zi de groază, căzu lată. Nu mai apucă să-şi scoată chiloţii, semn sigur de tulburare la această femeie a cărei deviză „nu se ştie niciodată" nu fusese nicicând dezminţită, încă din adolescenţă.

Intinzându-se pe pat, Jacques se simţi năpădit de o emoţie deosebită în faţa surâsului liniştit al acestei femei, propria-i soţie, care, deşi o făcuse să sufere cât se poate de mult, i se mai şi dăruia, în plin climat de teroare, copilăroasă şi uşoară, mai proaspătă şi mai feminină, în patul ei bleu, decât o odaliscă de opal pe o catifea turcească. Faptul că numai ea rămăsese în

viaţă în oraşul cuprins de nebunia ginefagă i-o făcea şi mai preţioasă. în acea clipă, o iubea atât de profund, încât, simţindu-se însetat, bău un pahar cu apă.

Se lăsase noaptea, când un brigadier blindat veni să-i bată la uşă ca să-i spună că Marro François, mare reporter independent, voia să-l vadă şi, în consecinţă, iată-1.

Hirsut şi agitat ca un jucător de rugbi întors triumfător la vestiar, Marro tocmai dictase articolul cel mai apocaliptic din cariera sa. În ciuda spaimei pe care avea să o provoace, se simţea pe moment liniştit, ca actorul care, la sfârşitul premierei, îşi lasă răgazul să respire puţin înainte de a-şi face griji pentru următoarea reprezentaţie. Era convins că meseria de jurnalist nu este o meserie morală, în sensul civic şi religios al termenului, şi că ea constă în informarea tuturor despre orice şi tot timpul, în virtutea adagiului hegelian: „Cine pune botniţă la ou pune botniţă la bou."

Marro se interesă politicos de Catherine şi de metazoar, înainte de a se tolăni pe canapea şi de a cere un whisky cu sifon, fără whisky.

— Acum, când avem o sută opt cadavre, nu am aflat nimic nou. Ce nebunie! murmură el, scuturân- du-şi căpăţâna cât ditamai biloiul. Esenţial este ca nevasta dumitale să fie bine păzită.

îşi întări spusele, pe care le-ar fi vrut liniştitoare, ridicându-se ca să-şi lovească uşurel laba roşie de coapsa lui Jacques, cu acel gest cam stângaci care se face între prieteni ca să arăţi că ţii la cineva, fără să fii patetic.

— Trăim nişte vremuri demente şi de rahat, dragă doctore. Afacerea asta nu are nici o noimă.

Aseară, înainte să ne întâlnim la Boucharoux, mi s-a întâmplat ceva prea puţin omenesc. Nu ţi-am povestit în faţa consumatorilor subdezvoltaţi de la tejghea, care se eternizaseră la bar. Şi apoi, hmm!... apoi nici nu mai erai în stare să mă asculţi.

— Nici dumneata să povesteşti ceva cât de cât coerent.

— Recunosc. Uite! Se înnopta. Mă întorceam de prin împrejurimi, când am avut parte de o întâlnire foarte ciudată. Nu departe de locul numit Grand Chénier, ştii unde? Pe taluzul drumului, şedea un omuleţ care îşi lua gustarea. Deşi era timp frumos, el se izmenea sub o umbrelă.

— Doamne, iartă-mă! spuse Jacques, pe care o presimţire îl şi scurmă dintr-o dată.

— Mi s-a părut ciudat şi de aceea, când am ajuns în dreptul lui, am frânat. Tâmpitul ăla era gata să înfulece o vechitură de pantof de tenis.

— Dar atunci, lanaibadareînregulă, îl asigură Jacques, visul meu nu era vis.

— Ce vis?

— Nimic, zi-i mai departe.

— Am crezut că am vedenii. Am demarat din nou. După un kilometru, am făcut cale întoarsă. Ca să fiu sigur. Tipul dispăruse. Am intrat în lăstăriş în căutarea pompivorului. Parcă intrase în pământ.

Uluit de mărturisirea prietenului său, care confirma existenţa irealităţii la care fuseseră martori, Jacques îi povesti în cele mai mici detalii şi noaptea lui, fără să omită inimaginabilele pretenţii ale extraterestrialităţii ficusiene privind interşanjabilitatea.

— Aşadar, nu am visat. De altfel, am şi un fel de dovadă: maşina mea este tot în pădure. Fără furtunul de aprovizionare.

— Ce facem? Ce putem face?

— Luăm maşina mea şi o funie, ca să o remorcăm pe a dumitale. Şi ne întoarcem acolo.

— Şi Catherine? N-aş vrea să o las singură.

— Nu este singură. Sunt mai mulţi sticleţi pe proprietatea asta decât zănatici mondeni în presa de stânga. Nici măcar un ţânţar nu s-ar putea strecura prin cordonul musculos al acestor mamifere care au depus jurământul de credinţă, adăugă el, arătând cu mâna

colonia parazitară care păzea grădina. Las-o pe soţia dumitale să doarmă.

— Aluzia la ţânţar a fost intenţionată? spuse Jacques, care tresărise. Nu, nu, nu-i nimic, se grăbi el să adauge, văzând consternarea lui Marro, care-l dojeni.

— Viaţa, domnule doctor, este destul de complicată în rahatul ăsta de loc uitat de lume ca să mai vii şi dumneata, colac peste pupăză, să ne scoţi ochii periodic cu temerile ţânţarologice. Nu, pe bune, insistă el, bătându-şi uşurel cu palma vecinul, cu vaga speranţa să-l scuture de obsesie.

— O.K., O.K., admise Jacques. Fac abstracţie de asta. Să mergem. Dar bâzâie mai bine cine bâzâie la urmă.

Serviciul de ordine îi lăsă să iasă, cu slugărnicia supusă pe care câinii de pază o arată de obicei faţă de husarii încălţaţi cu cizme şi pe care muritorii o manifestă adeseori faţă de medici.

capitolul XIX

vSe schimbase vremea. în amurg, se făcuse din nou răcoare. Vântul bătea acum dinspre nord. Luna nu se mai zărea decât cu intermitenţă, între două înaintări de mase mătăsoase de nori cumulus, cenuşii. Un alt mod de a spune că, de fapt, noaptea se lăsase foarte jos.

Maşina Iui Jacques – cine ar fi mişcat-o? – nu se urnise din loc. Înainte de a o găsi, în semiobscuritatea tufişului, cei doi bărbaţi trecură printr-un prim moment de groază, atunci când Marro se lovi de un obstacol dureros de consistent care-l făcu să geamă înfundat. Era cotorul roţii de rezervă, pe care ficusianul îl aruncase prin urzici după ce înfulecase miezul până la jantă. În acest gest fatal – după cum îşi reaminteşte emoţionat cititorul filobambist –, îşi găsise groaznicul sfârşit un pui de căprioară nevinovat. Micul leş, cu blana-i catifelată, zăcea de altfel la câţiva paşi de acolo şi Marro călcă peste el cu celălalt picior şi mai căzu lat o dată.

— îţi jur că, dacă pun mâna pe pseudomarţia- nul dumitale, îl fac eu să-şi halească umbrela, bombăni el, scuturându-se furios.

— Il aşteptăm? propuse Jacques.

— Aşa aş vrea. Se întoarce el, sigur. Nu ţi-a terminat toate roţile.

Se instalară înfriguraţi în limuzină. Mohorâţi, nefericiţi, foarte plictisiţi, hămesiţi. Ora suptului trecuse şi erau gata să plângă, când Jacques îşi aduse brusc aminte că avea o butelcuţă de rom în torpedo. Era un rom ordinar, numai bun să întoarcă pe dos până şi clătitele. Lor li se păru grozav. O cucuvea pudică îşi luă zborul când se apucară să intoneze balada fecioarei Maria răscrăcărata. La miezul nopţii, sforăiau cam cum duduie două sobe de cărbuni, cuibăriţi unul într-altul.

Nu pentru mult timp.

O zguduitură de o amplitudine necunoscută pe scara Richter îi trezi curând şi, trebuie să o spunem, făcându-i să tresară puternic. Se cutremura maşina. *Se,* acesta era el, Cel de nemărturisit, Cel de pe altă lume, Rătăcitorul rătăcit, care scutura roata din spate cu ambele mâini şi din toate puterile lui supranaturale, până când reuşi să o scoată de pe ax.

— Dar chiar că-i tâmpit spiriduşul ăsta! se burzului Marro.

Cei doi bărboşi ieşiră din maşină bombănind, în penumbră, de-abia îl zăreau pe ficusian, care lăsase jos roata ca să-şi apuce iar nelipsita-i umbrelă neagră.

— Vă rog să mă scuzaţi, domnilor, spuse el pe un ton onctuos, dulce-acrişor. Nu v-am văzut. Dar eram tare înfometat. De ieri n-am mai înghiţit nimic altceva decât două-trei flecuri, nu prea proaspete, şi un elastic de jokari**.

— Asta nu-i un motiv să înfuleci maşinile altora, spuse Jacques.

— Mai ales când aceştia sunt înăuntrul lor, su- pralicită Marro, arătând dezaprobator cu degetul mare spre fiinţa cosmică. Şi aşa, deci, sunteţi de pe altă planetă, spuse el ducându-se să-l adulmece pe sub umbrelă. Iertaţi-mă, dar îmi păreţi cât se poate de obişnuit, ca tip. (Adăugă apoi, spre Ronchon:) Gata, i-am zis-o.

— Dar cum aţi ajuns până la noi? se mirăjacques, care căuta cu privirea prin tufiş vreo eventuală navă spaţială.

— De la Roissy am luat un taxi până la gara Austerlitz şi apoi trenul până la Bussières-Galant. Cu schimbare la Limoges.

— Ascultă, domnule...? se interesă politicos Jacques.

— Kohaine. Jean-Christian Kohaine.

— Domnule Kohaine. Să nu-i socotiţi pe oameni mai naivi decât sunt. Ca să călătoreşti

---

** Joc de copii asemănător cu „la pelote basque", practicat cu ajutorul unei rachete de lemn cu care se loveşte o minge legată de un elastic lung, el însuşi ataşat de o cutie ţintuită de sol cu o greutate. (7V. *ed.)*

prin spaţiu, trebuie cel puţin să te propulsezi cu ajutorul vreunei forme de energie, al unui carburant.

— Noi suntem propulsaţi de energia disperării, domnule Rouchon. Credeam că aţi priceput asta.

Ca să-şi exprime mai bine compasiunea, Marro se înclină, făcând o reverenţă ironică.

— Şi am putea afla mai precis cărui fapt îi datorăm onoarea vizitei dumneavoastră?

— Studiile efectuate de sateliţii noştri de spionaj ne-au dezvăluit faptul că, în ciuda prădăciunilor hoardelor sălbatice de buldozere xifofage isterice, încă mai există arbori de cauciuc pe această planetă.

— Ah, da! Haleală. Tot haleala.

— Bineînţeles. Vedeţi dumneavoastră, domnilor, noi nu invadăm Pământul de bunăvoie. Ficusicnii sunt un popor la fel de paşnic ca şi al dumneavoastră.

— Ce frumos... dar... n-am auzit eu bine sau chiar aţi spus că aţi invada Pământul? întrebă Jacques îngrijorat.

— Păi, visez... visez... repetă Marro pierit, luând maşina drept martor al nefericirii lor şi al nebuniei tulburi a situaţiei.

— Credeţi-mă, la început, intenţiile noastre nu erau belicoase.

— Iar acum, dacă înţeleg eu bine, cam aşa ar fi?

—V-o repet, nu eram agresivi. Ne gândeam doar să cucerim Amazonia, şi asta cât se

poate de discret...

— Deghizându-vă în sticle de doi litri de vin Châ- teau-neuf-du-pape, daţi-mi voie să spun, nu aţi fi trecut neobservaţi de triburile jivaros.

— Dar, vai, continuă potenţialul ficusian, sateliţii noştri nu sunt echipaţi pentru schimbările meteorologice, iar această lacună i-a costat viaţa pe iluştrii noştri pionieri, morţi pe malurile fluviului Amazon.

— Vă temeţi de căldură? se încumetă să întrebe Marro, politicos.

— Nu de căldură. De umezeală.

— îţi amintesc că domnul este solubil în apă, îi suflă Jacques ziaristului la ureche.

— Unde mi-e capul? Unde dracu' este planeta asta a voastră de rahat? întrebă Marro care, ca reporter conştiincios, nu începea niciodată vreun articol fără să ştie cine, ce, când, cum, de ce şi unde.

— Pe aici, în sus şi la stânga, pe lângă soiul ăla de constelaţie în formă de tigaie, preciză ficusia- nul, arătând spre cerul înstelat. Scuzaţi-mi lacunele de erudiţie ştiinţifică în domeniul astronomiei. Eu exercit profesiunea de entomolog interspaţial. Cu stelele, nu vă fie cu supărare, n-am nimic de împărţit.

Darjacques nici nu-l mai asculta. I se produsese în minte un declic care îi sfredelea creierii ca un ceas deşteptător. între ultimele

volute ale înceţoşării provocate de alcool, pe care răcoarea nopţii tocmai o spulberase, o idee fulgerătoare şi lugubră, strălucitoare ca un soare de moarte îi ilumină deodată orizontul închis.

— Domnule Kohaine, se încumetă el, cu o voce plată, aţi spus cumva, acum o clipă, că aţi fi entomolog?

— într-adevăr.

— Marro! strigă el, zgâlţâindu-şi amicul. Marro! Ţânţarii. Ţânţarii de pretutindeni şi mereu în preajma cadavrelor de femei din Cérillac.

Jurnalistul se albi la faţă. Ii era teamă să înţeleagă. Sau, cel puţin, să întrezărească vreun crâmpei de explicaţie.

— Ticăloşiile! Târâtură! Eşti pe cale să ne omori cu ţânţarii dumitale. Ei, îţi dai seama, continuă el, adresându-se vreunui mistreţ noctambul care ar fi cules ghinda prin frunziş cu un grohăit rătăcit, tipii ăştia distrug în tihnă umanitatea cu ţânţarii lor, iar ţie nici nu-ţi pasă, îţi vezi liniştit de ghindele tale... Nu mai ţine, domnule Kohaine, aşa nu mai merge, răcni el, ridicându-l pe ficusian de reverul impermeabilului său, pe jumătate mâncat. N-am să te las. Am să te omor, domnule Kohaine. Nici măcar nu ar fi o crimă, din moment ce nu eşti o fiinţă omenească.

— Ţi-ai ieşit din fire, dragule, spuse încetişor ficusianul.

— Dragule! Ce, nu ţi-e bine? I-auzi! Amalgamul ăsta de deşeuri selenare îmi spune mie dragule! Pe dracu', las' că ţi-o coc eu. Ţi-o coc eu, repetă el, orbit de mânie, sugrumându-l tacticos pe invadator, pe care acest atentat la propria-i viaţă îl afectă prea puţin.

— Dă-mi drumul, te rog! mârâi el, sufocat. Fă la copac.

— Ei, nu mai spune, ce să fac la copac?

— îţi citesc în urină. De abia te mai ţii. Asta te enervează. Fă la copac. Ai să te liniştеşti.

Ignoranţa într-ale psihologiei omeneşti constituia, în mod evident, unul dintre punctele slabe ale ficusianului, în tentativa lui diplomatică de dialog cu specia umană. Nu trimiţi aşa, nitam-nisam, să urineze pe cineva care te strânge de gât. Tragicul care învăluie de obicei o tentativă de crimă nu poate fi decât afectat de asemenea sugestii. Uluit, Marro slăbi strânsoarea criminală a degetelor sale de pe gâtul lui Kohaine şi se întoarse fulgerător ca să se desfacă la prohab, lângă un stejar, căci, într-adevăr, crăpa de o nevoie niagarică de a se uşura. începu să-şi dea drumul. Nu pentru mult timp. Străfulgerat de o idee de moment, care îi susţinea dorinţa de a ucide, efectuă o semiîntoarcere cam ca în baletele lui Nureev, fără să-şi lase din mână chestia urinară pe care o aţinti spre ficusian.

Acesta făcu un salt înapoi, totuşi nu destul de rapid. Atins de trei picături pe gambă, începu să se văicărească într-un asemenea hal, încât ar fi putut să înmoaie până şi un butuc de foc, în timp ce un soi de fum gălbui şi sulfuros ieşea din pantalonul lui de un cenuşiu-şters.

— M-aţi schilodit, domnule Marro, mă văd silit să vă ucid cu orice preţ. Este exclus să mă dizolvaţi. Aici este în joc supravieţuirea Ficusului.

Acestea fiind zise, se volatiză preţ de o optime dintr-un studiu interpretativ de excepţie al lui Liszt, ca să reapară, un sfert de măsură muzicală mai târziu, sub forma unei nicovale zburătoare. Acest obiect neobişnuit se ridică mai întâi până în vârful copacilor. Rămase o clipă suspendat în aer, apoi, cu viteza unui obuz, a cărui densitate totală o şi avea, se prăvăli fluierând în ţeasta lui Marro, care-şi dădu duhul pe câmpul de onoare şi cu mădularul în mână.

— Recunoaşte că a căutat-o cu lumânarea, spuse nicovala, înainte de a-şi recăpăta forma ficusiană.

Jacques îşi strânse pumnii până când i se albiră degetele. Se apropie de cadavrul culcat pe iarbă, al cărui cap nu mai era decât un terci însângerat unde pluteau amestecate frânturi de creier şi smocuri de păr. Degetele lui Marro se mai zbătură câteva secunde, picioarele i se întinseră şi asta a fost tot.

— Dar… tocmai mi-ai omorât prietenul, domnule, spuse Jacques suspinând. Este absolut dezgustător. Nu pot lăsa nepedepsită o asemenea chestie. Am să te pedepsesc. Nu ştiu cum, dar am să te pedepsesc, repetă el, în timp ce, cu mişcări de somnambul, jupuia un trunchi de copac ca să-i smulgă o bâtă derizorie.

— Dă-i drumul, te rog. Eşti ridicol. Nu mă obliga să te omor şi pe tine. Nu că mă laud, dar sunt mai puternic decât cel mai puternic Dumnezeu al vostru.

— Nu există cel mai puternic Dumnezeu al nostru, suspină Jacques, aruncându-şi bâta.

— Tocmai asta spuneam şi eu.

Jacques se lăsă în jos, mai degrabă decât se aşeză, cu spatele sprijinit de un pom, îşi prinse capul în mâini, ca să nu-l vadă celălalt, şi se lăsă pradă unei apăsătoare dureri, ca de copil, cu suspine care zguduie umerii şi cu mici gemete înduioşătoare.

capitolul XX

reţ de o bună jumătate de oră, Jacques se adânci în durerea lui. Ca mulţi falşi mizantropi, care de fapt iubesc prea mult oamenii ca să-i accepte pe cei mediocri, folosea cu zgârcenie termenul de prieten pentru a-şi desemna astfel vreunul dintre semeni. II cunoscuse pe Marro de prea puţin timp ca să-şi fi pus măcar problema dacă merita acest calificativ. Insuportabila frustrare provocată de dispariţia jurnalistului, îi confirma faptul că ţinea la el mai mult şi mai tare decât la cei câţiva amatori de mondenităţi medicale la care, de altfel, nici nu mai lua parte de mult.

Această moarte brutală îi răsucea cuţitul în rană, iar imposibilitatea concretă de a o putea răzbuna îl copleşea. Se simţea strivit de sentimentul înfrângerii totale.

— E mai bine aşa, spuse invadatorul, punându-şi uşurel mâna fără umbrelă pe braţul lui Jacques. Vă sunt recunoscător că aţi redevenit raţional şi că aţi înţeles că sunt – cu toată modestia – invincibil pe Pământ. Cum s-ar spune pe la noi: Ţi-ai găsit naşul, bătrâne!

— Mi-am găsit naşul pe naiba! spuse Jacques, căruia i se spulberară până şi ultimele veleităţi de hoinăreală interplanetară la gândul că la milioane de ani-lumină de Boucharoux se rosteau aceleaşi platitudini.

încercă s-o ia la sănătoasa spre drumul din apropiere. Degeaba. Un zid înalt, de trei metri şi jumătate, care nu existase cu o clipă mai înainte, se ridica acum în faţa lui. Văzu stele verzi, luându-l în braţe. Extraterestrul se transformase în zidul Berlinului.

— N-ai pic de ruşine, spuse Jacques.

— Linişteşte-te, insistă ficusianul, fără să-şi dea seama de jocul de cuvinte. De mine nu scapi. Dacă ai zbura, m-aş transforma în gaură neagră. Acum, dacă vrei, ne aşezăm în automobilul dumitale, la loc uscat.

Ceea ce şi făcură.

— Domnul se teme de rouă...

— Bineînţeles. Şi-ţi spun totul. După care, am să-ţi iau sperma şi am să te decerebrez un pic, pentru că ai să ştii prea multe.

— Nu te prosti, Kohaine. Prefer să-mi păstrez sperma şi emisferele şi să ştiu cât mai puţine lucruri, bâigui Jacques.

îşi vârî din nou mâna în torpedou, ca să scoată sticla de rom. Era tot mizeria aceea gălbuie, care făcea de râs prunele, dar sistemul nervos prematur ruinat al doctorului se simţi dintr-o dată mai bine după a douăsprezecea înghiţitură.

— Mai întâi, trebuie să ştii, domnule

Rouchon, că nu ţânţarii noştri, ci ai voştri ne folosesc în acţiunea de cucerire a acestei planete. Noi nu omorâm fiinţele omeneşti, le încurajăm doar să se sinucidă. E o nuanţă.

— Vrei să mă faci să înghit gogoriţa că acele o sută opt femei din Cérillac şi-au luat singure viaţa? întrebă pleonastic Jacques.

— într-adevăr. Domnule Rouchon, în afară de incidentele sale antiecologice negative, genocidul oamenilor ar fi reprezentat pentru noi o acţiune periculoasă. Am fi fost reperaţi imediat. Prezenţa unui individ cu o umbrelă prin preajma fiecărui loc al crimelor i s-ar fi părut suspectă până şi celui mai mărginit dintre poliţai. De aceea am hotărât să vă omorâţi singuri, respectându-ne astfel principiile şi păstrându-ne mâinile curate.

„Dacă scap vreodată, m-aş putea lăuda că i-am întâlnit pe cei mai mari ipocriţi ai spaţiului", se gândi Jacques.

— Ca medic, continuă Kohaine, ştiţi, desigur, că depresiile nervoase se manifestă chimic printr-o distrugere parţială a moleculelor de acid dezoxiribo- nucleic... – ADN – în anumiţi cromozomi din neuronii cerebrali. Atunci când aceste particule sunt distruse în proporţie egală sau superioară cifrei de şaizeci şi opt la sută, dorinţa de autodistrugere a bolnavului devine de nestăpânit. Or, ştim de aproape un secol că, la o fiinţă umană sănătoasă, creierul poate atinge în câteva secunde acest stadiu de

degenerare morbidă, sub efectul unei descărcări electrice de foarte mică intensitate (0,03 Puitt-Puitt). A fost de ajuns să punem sub tensiune insectele terestre care înţeapă, după ce le-am expus în laborator la razele epsilon, şi să le teleghidăm prin ento-motelepatie spre indivizii aleşi de noi, pentru ca aceştia să se sinucidă grabnic, la câteva clipe după înţepătură.

— Ştiaţi asta de aproape un secol?

— Da. Ne-am experimentat prima dată ţânţarii pe Pământ cu mult înaintea crizei de cauciuc care ne sileşte astăzi să vă invadăm. Aş putea spune că, pe atunci, aveam scopuri pur ludice. Coincidenţă: era chiar în ţara dumitale. Locul se numea Gam- bais. într-o vilă izolată, în câteva luni, am reuşit să împingem zece femei să se arunce într-un cazan încins, în ciuda eforturilor susţinute ale unui omuleţ bărbos care încerca să le oprească.

— Succesul acestei experienţe vă incită astăzi să „sinucideţi“ mai întâi femeile?

— Da şi nu. într-adevăr, s-ar putea ca voi, bărbaţii, să reacţionaţi altfel la înţepătura anti-ADN. Dar pentru invadarea Pământului ni s-a părut necesar şi suficient să ţintim femeile, cruţând bărbaţii. Cu atât mai mult cu cât, domnule Ronchon, acest genocid ne costă scump...

— Sincer, mi se rupe inima de milă...

— înţelegi că este de ajuns să ne

debarasăm de femei pentru ca, lipsită de ele, specia umana să se stingă de la sine.

Jacques era uluit. Dar cu cât se gândea mai mult la recentele evenimente din Cérillac, cu atât i se părea mai plauzibilă versiunea suprarealistă expusă de interlocutorul său. Absenţa indiciilor, a pistelor, a suspecţilor, a mobilărilor, tot ceea ce prilejuise colosala derută a poliţiei şi a administraţiei publice în această afacere ieşită din comun, totul se clarifica de îndată ce înţelegeai că nu era vorba de crime, ci de sinucideri. Adeline Serpillon îşi făcuse harachiri. Claire Jolly se aruncase în puţul ei, iar Monique Poinsard, în faţa trenului. Cucoanele Ganaché aleseseră otrava, iar Gilberte, ştreangul. Venerabilul castel din Cérillac, cu zidurile iritate de iedera întunecată, ale cărui porţi colosale se deschid larg în zilele cu vânt puternic, când praful şi polenul acru al păpădiei se învârtejesc laolaltă, nu le putuse apăra pe cele alte o sută de femei de firavele diptere electrice aducătoare ale sfârşitului lumii.

— Şi-ţi mai şi vine să râzi, spuse Jacques, observând că un rânjet de încuviinţare prostească lumina chipul oarecare al acelui Attila cosmic.

— Oh... zâmbeam doar... E o prostie, dar, nu ştiu de ce, asta mă face să râd: una dintre trăsăturile ţânţarilor voştri m-a izbit întotdeauna: la ei, numai femelele înţeapă oamenii. Masculii storc florile. Amuzant, nu ţi

se pare?

Fierbând de o mânie îndreptăţită, Jacques scuipă pe parbriz petalele galbene uscate pe care le smulsese din buchetul agăţat de oglinda retrovizoare şi pe care le mestecase nervos de la începutul conversaţiei.

— Helichrysum. Nu sunt florile alea cărora voi le spuneţi nu-mă-uita? comentă ficusianui.

— Am să te omor, Kohaine.

— Poţi să-mi spui Jean-Christian.

capitolul XXI

— ino-ţi în fire, domnule Rouchon. Nu mă poţi omorî, spuse ficusianul. Practic, sunt nemuritor. Bineînţeles, sunt solubil în apă, însă în maşina asta n-ai aşa ceva. în halul de etilism în care eşti, eventualul tău scuipat, presupunând că m-ar atinge, n-ar folosi decât, cel mult, la flambatul clătitelor. Dă-mi voie numai să-ţi iau sperma şi să-ţi fac uşurel lobotomia şi pe urmă te las s-o ştergi.

— Ia te rog să-mi laşi sperma în pace, neam de tarat cosmic, bâigui Jacques, negru de furie, cu mâinile strânse pe vintre, în gestul neputincios al bărbatului care se ţine să nu se scape pe el. Ce vrei să faci cu sperma mea, bolând nenorocit?

— Am vrea să încercăm să însămânţăm o ficu- siană, ca să obţinem un hibrid, pe jumătate ficusian, pe jumătate vită de povară, care, sperăm, să fie mai rezistent la agresiunea apei. Gândeşte-te că o asemenea fiinţă, pe care am reproduce-o la nesfârşit cu razele noastre copulo-genetice, ar putea lesne cultiva cauciucul pe Pământ, fără riscul umezelii. Acum, s-a zis cu gluma, lasă-mă să te masturbez.

— Ah, nu! Asta nu! Nici în ruptul capului! urlă Jacques, respingând mâna păroasă a acvafobului,

care se transformă dintr-o dată într-o bombă sexuală hipervoluptuoasă, cu părul blond ca paiul, cu sâni respectabili, cu o gură de un roşu aprins şi mai mustoasă decât un coşuleţ cu piersici, cu pulpele rumene şi lungi cât o zi de post, fără bere şi Picon, mulate în ciorapi de mătase neagră prinşi într-un portjartier stacojiu, sub un slip strălucitor, bombat de dorinţă şi de mistere eterne.

Coapsele care i se dăruiau, desfăcute şi mai mişcătoare decât momentele de rămas-bun din pădurea de la Fontainebleau, miroseau frumos a căldură de cearşaf bătut cu maiul. Cu capul dat pe spate, sprijinit de tetieră, ea oferea sărutărilor o gură lacomă, nesperată, de amantă inaccesibilă.

— la-mă, Jacques, îi şopti ea, cu o voce care nu-i mai lăsa nici o scăpare.

Ca să reziste ispitei Jacques se încordă din toate puterile şi, întorcându-şi privirile de la nurii peste măsură de ademenitori ai sirenei, şi le aţinti asupra torpedoului lăsat deschis după ce scosese sticla de rom. Atunci crezu că-şi întrezăreşte salvarea. În fiind, sub harta Michelin, un obiect verde ieşea puţin în afară. Cu inima zvâcnindu-i în piept, Jacques recunoscu pistolul cu apă al fiului său. După porţia matinală de rahat propriu şi smulgerea tapetului cu lingura de lemn, tirul cu pistolul cu apă asupra ţintelor de pe perete (acuarele,

picturi în ulei, biblioteca etc.) reprezenta unul dintre sporturile preferate ale micului Christian. Era o adevărată minune faptul că-şi uitase acest fetiş de care nu se despărţea de obicei nici noaptea, când îi plăcea să şi-l bage în ochi ca să adoarmă. Ideea că îi va datora scăparea acestei gâlme leguminoase care îi ţinea loc de fiu şi de la care niciodată nu putuse să se aştepte nici la cel mai mic gest de dragoste îl străfulgera pe tată. Cu o surprinzătoare sprinteneală pentru un beţivan atât de pilit, îşi vârî mâna în torpedo.

— Mâinile sus, ticăloşiile, canalie, răutate, răcni el, ţintind creatura pe care emoţia o transformă din nou în ficusianul oarecare, cu un aer prostesc şi cu umbrela închisă între genunchi.

— Fie-ţi milă, Bwana, spuse interplanetarul.

— Am să te dizolv, porcărie de deşeu spaţial de rahat, reluă Jacques, asudat şi îmbujorat.

Tremura de o ură profundă, fără să-i fie mai milă de el decât îi este unui vidanjor de şobolanul pitit în propria sa cizmă.

— Culmea ironiei este, scrâşni el, că ai să crăpi din cauza aceluiaşi cauciuc la care râvneai atâta. Na, topeşte-te, marţianul dracului. Şi salută-l pe Marro din partea mea, dacă te duci în iad.

Dar rezervorul de apă era gol. Christian, robul plăcerilor sale auriculare, îşi golise probabil pistolul în ureche înainte de a-l pune la loc. Kohaine izbucni într-un râs sardonico-spaţial, jignitor pentru orice ureche omenească, apoi se reaşeză în poziţia de curvă a unui play-boy, ca să reia din punctul mort emoţionanta gimnastică erectilă mai sus menţionată.

— Târâtură! Târâtură! Târâtură!

— Keep quiet, darling![††] susură posterul, care putea vorbi curent bubble-gumeza. Don't make war[‡‡] şi fă-mi felul.

Unduindu-se molcom şi plictisită ca o leoaică sătulă, ea se întinse pe locul ei într-o mişcare care, date fiind strâmtoarea habitaclului şi înălţimea redusă a capotei, o constrânse să se ghemuiască deasupra spătarului scaunului, cu pubisul în dreptul ochilor bărbatului cu pistol. În această poziţie, nerecomandată de Vatican pentru mame, pântecele plat, cu un pufuşor blonziu, nemaiascuns de banderola de satin care-i ţinea loc de minijupă, se ridica şi cobora în ritmul respiraţiei ei, ca să lase să se vadă – pe sub tivul întins al elasticului de la slip –, imaculat, aşa cum prea puţine concepţiuni mai sunt, şi la care am făcut aluzie mai sus, dar revenim neobosit, să se vadă deci paradisul.

---

†† Gura, iubitule! (1b. engl.). *(N. ed.)*

‡‡ Nu face război... (1b. engl.). *(N. ed.)*

îndoliat după prietenul său, care încă nu se răcise bine, orbit de furia de a-şi fi ratat ultima şansă să-l mai doboare pe Kohaine, greu lovit, bolnav, Jacques era în erecţie ca un armăsar.

— Am să ţi-o trag, dobitocule, gâfâi el, aruncân- du-se asupra sirenei din alte lumi.

— Oh, da, fă-mi-o, fii al meu, ei, da, îl încurajă ea.

Dar de-abia îşi atinseră buzele în acel sărut al pa- sionalităţii lor brutale (pe care nici Episcopia nu-l încuviinţează, sau cel puţin numai în cadrul căsătoriei, cu lumina stinsă), când Jacques, asemenea armăsarului generalului Hugo în Iberia ocupată, făcu un salt înapoi.

— Da' duhneşte a anvelopă arsă ticăloasa asta.

— Normal, spuse ticăloasa. N-am terminat de digerat adidasul.

Şocul îl izbi într-atât, încât scula i se pleoşti, dar nu dintr-o dată.

— Neposedabilă. Tu nu poţi fi posedată, constată Jacques rânjind, în timp ce starleta îşi relua forma omenească prevăzută şi cu umbrela strânsă.

— Nu-ţi sărbători încă victoria, răspunse ficusianui profund umilit, pun eu mâna pe sperma du- mitale, domnule Rouchon. Avem noi mijloacele noastre să te facem să ejaculezi. Zadarnic te mai lupţi. Pot orice. Eu

pot să te adorm şi să-ţi induc vise erotice absolute, cu fantasme prohibite, pe sub Arcul de Triumf şi cu toate ingredientele.

Dar Jacques nu-l mai asculta. Un eveniment de o banalitate incontestabilă, mai ales pe timp noros, tocmai îl tulburase profund. Un strop de ploaie, mare şi mustind de apă, se izbi de parbriz. Absorbit cu totul de imprecaţiile sale de hetairă frustrată, ficusianui nu-l observase. Iute, omul smulse umbrela invadatorului, ţâşni afară din maşină şi, cu o viteză mai mare decât trenul foarte rapid Paris-Lyon, îşi reluă galopul.

După cum sperase, nu era o simplă ţârâială, ci o ploicică zdravănă, ca pe la noi, prin Périgord, cu umezeala tipică pentru Limousin, o limouseală deci, o aversă pe cinste, cu bulbuci care alungă vitele de pe câmp şi cu mult mai iute decât sclipirea vreunui licăr de înţelegere din privirea unui cretin. O ploaie cu spume, care inundă străzile, netezeşte asfaltul şi uimeşte până şi veveriţele. În câteva clipe, ploaia scăldase stejarii, care se scuturau în valuri peste caroseria maşinii unde Supermanul-de-aiurea trepăda de turbare şi de ură neputincioasă.

Fireşte că putea face orice. Orice, în afară de a culege melci, de a vinde chilipiruri la Saint-Malo sau de a cânta în ploaie. Faţa lui banală se adumbri de acelaşi val de răutate ce stigmatizează pe viaţă trăsăturile copiilor bine

crescuţi care nu sunt lăsaţi să alerge prin bălţoace.

capitolul XXII

avid şi ud până la piele, Jacques se aruncă peste cadavrul lui Marro, al cărui sânge roşu şi a cărui materie cenuşie, spălate de ploaie, se reîntorceau în pământ, aşa cum stă scris, căci, de fapt, ascul- taţi-mă pe mine, nu suntem decât ţărână sau, atunci când plouă, glod.

Febril deci şi prin bezna arar brăzdată de fulgere, începu să scotocească buzunarele mortului, jurân- du-şi că dacă găseşte cheile maşinii defunctului înainte de sfârşitul aversei va înceta să mai bea pe o anumită perioadă de timp, rămânea de văzut care anume. Din perspectivă pavloviană, această reflecţie interioară îi reaminti că-şi pusese în buzunarul pentru revolver o a doua sticlă de rom, aceea pentru eventualul ajutor în cazul accidentelor, şi o goli până la fund, ca să-şi mai încălzească picioarele şi moralul. Unde dracu' îşi pitise cheile acest – regretat – dobitoc? Nu. Asta este curăţitorul de pipă. Iar asta, bricheta lui. Şi astea-i sunt ouăle. Şi dacă-şi lăsase pe maşină porcăriile de chei? Şi de ce nu? Mulţumescu-ţi, Doamne, iată-le.

în clipa în care intra în trombă pe şoseaua naţională, Jacques avu o ameţeală. Una pe cinste. Cu

steluţe foarte strălucitoare pe un cer albastru de Prusia. „Rouchon, se mustra el, să nu te laşi. Repede, repede. Zboară spre oraş. Să anunţi sticleţii, pompierii, oficialii şi pe toţi cei eficienţi. Trupa. Toate laboratoarele unde se produc insecticide. Aparent, este vorba despre ţânţarii de distanţă medie, ca să nu spunem de turism. Nu roiseră încă în afara Cérillac-ului. Şi pe Catherine şi Christian. Repede. Repede. Să-i badijoneze cu Flytox pentru muşte, cu spray pentru furnici. Oare o mai avea aşa ceva pe-acasă? Ora trei dimineaţa. Farmacia-i închisă, în doliu, zăvorâtă. Nu-i nimic, sparg uşa cu bara de protecţie. Ah, drace, capul meu. Am o greutate în cap care mă apasă, apasă. Ca niciodată. N-aş vrea să mor în acest sfert de oră hotărâtor. Niciodată nu m-a mai apăsat aşa. Sunt singurul om în stare să salveze Pământul, pornind războiul împotriva ţânţarilor. Nu sunt un fitecine. Doctore, nu te lăsa. Nu.“

Mai avu o ultimă prezenţă de spirit să evite un camion de mare tonaj care venea peste el ciudat, cu totul neclar. Era ca o imagine de film, ca un plan cu teleobiectivul deformant, unde se văd rostogolin- du-se camioane pâlpâitoare prin aburul asfaltului. Reuşi să-şi oprească maşina în afara carosabilului. Se prăbuşi pe volan, cu capul pe

braţe, cu răsuflarea grea.

Vertijul i se întrerupse brusc. Acum, totul era roşu. Crezu că aude un mic pocnet în cap. Un val mare, călduţ, îl mai alină. Nu-şi revăzu întreaga viaţă perindându-se cu toată viteza prin faţa ochilor, văzu doar „Apă”, „Benzină”, „180 km/h”, „căldură”. De altfel, nici nu muri, dar, ca prezenţă de spirit, să o mai spunem o dată, fu ultima lui tresărire.

capitolul XXIII

rizonier în maşina lipsită de furtun de alimentare, peste care ploaia cădea neîncetat, ficu- sianul Jean-Christian Kohaine îşi revărsa disperarea, tuna şi fulgera cu duşmănie. Ideea că acest pământean, pe care nu-l putuse ucide, făcea să-i eşueze planul invadării planetei îl umplea de o furie cosmică de nedescris în cuvintele vocabularului omenesc.

Ploaia era călduţă şi încălzea habitaclul în care extraterestrul gesticula. Ca să nu rişte autodizolvarea în propria-i sudoare, era exclus ca el să fi transpirat sau, să zicem, să transpire, parcă aşa ar suna mai bine. Febril, se apucă să apese pe toate butoanele tabloului de bord, cu speranţa că va pune în funcţiune aerul condiţionat.

Din nefericire, declanşă deschiderea automată a acoperişului decapotabil. Duşul primit îi făcu atât de rău, încât nu-şi mai putu coordona mişcările ca să găsească din nou butonul potrivit.

Aşa că îşi dădu duhul acolo, dizolvat, topit, dispărut, absorbit, evaporându-se într-un şuierat de locomotivă. Nu lăsă drept amintire a trecerii sale pe Pământ decât impermeabilul rumegat parţial, un pulover marca Rodier, cenuşiu-închis, un pantalon

de culoare ştearsă, o pereche de pantofi groşi anti- derapanţi şi lenjerie masculină de un erotism demn de Reiser, numai bun să frigidizeze o nimfomană.

capitolul XXIV

^/orpul medical, cu admirabila-i abnegaţie şi cu devotamentu-i cunoscut atunci când este vorba să prelungească existenţa morţilor-vii (numai pentru ca aceştia să-şi desfete rudele făcându-le în poală), depuse un efort susţinut pentru salvarea doctorului Ronchon. La drept vorbind, sclifosiţi! locali în halate albe nu erau nemulţumiţi să-şi vadă confratele rebel în fine domolit. Dintr-un scaun cu rotile, nu mai avea cum să batjocorească Ordinul Medicilor şi nici să sfideze caduceul, prin înfierarea ştiinţei oficiale sau, şi mai grav, vizitându-i gratis pe muncitorii agricoli nevoiaşi.

La trei zile după accident, Jacques era deja redat familiei, penuria de infirmiere, *deprofundis,* scurtând convenabil spitalizarea lui la Cérillac.

Sufocată, zdrobită, copleşită de proporţiile nefericirii care o îngenunchea sistematic, Catherine stătea pe canapeaua din salon, cu coatele pe genunchi şi cu bărbia sprijinită în mâini, şi se uita fascinată, nevenindu-i să creadă. Era halucinant duoul format din surogatul de fiu şi din deşeul de bărbat al ei, ghemuiţi unul lângă altul în cărucioarele lor de infirmi, ca două crevete aciuate în scobitura tălpii

unei espadrile de plajă. Tată şi fiu, tălâmbi şi toropiţi, scuturaţi de uşoare tremurături şi cam băloşi, îşi zâmbeau cu gurile căscate, apropiaţi şi înţelegân- du-se, în sfârşit, unul pe celălalt. Reieşea clar faptul că în primul rând diferenţele de nivel intelectual îi deosebesc pe oameni, îi impiedică să se iubească şi îi împing spre război; abia apoi vin bariera limbii, obiceiurile şi modurile distincte de a o folosi. Nu cumva ultima speranţă de a pune capăt urii, spaimei, rasismului, muzicii de cameră ar consta tocmai în nivelarea inteligenţei, prin decerebrarea elitei, pentru a o coborî la nivelul neghiobiei?

Tâmp, Jacques îşi ridică arătătorul spre Christian şi i-l vârî apoi în ureche, scoţând nişte ciripeli ca de pasăre. Râseră amândoi din toată inima, cu un râs sincer, ca de sfârşit de ospăţ, pe care suspinele Catherinei nu-l puteau acoperi. Deodată, Jacques se încruntă şi-şi pironi privirile asupra soţiei sale cu o intensitate aproape insuportabilă. Ea căzu în genunchi în faţa lui şi-i luă mâinile în mâinile ei.

— Dragul de tine, bietul de tine. Ai vrea să-mi spui ceva? Spune-mi, Jacques, vorbeşte. Deznădăjduită, îl mângâia pe cap şi pe obraji. El făcu atunci un efort supraomenesc şi spuse: – Bâzzz! Bâzzz!

— Ce, ce spui, bâzzz? Albină? Muscă?

Avion?

Dar el deja nu mai era acolo. Se juca din nou cu degetul în urechea fiului său.

Şi apoi, spre seară, se bosumflă şi începu să tremure îngrijorător, până-i clănţăniră dinţii. Nici unul dintre cei şase molieresti doctori Diafoirus, chemaţi la căpătâiul său, nu reuşi să pună vreun diagnostic. Sugerară calmante cu denumiri greco-latine complicate. Ea îi dădu afară şi umplu ochi un biberon, pe trei sferturi cu bere blondă şi un sfert cu Picon. O bere veche, *bière de garde*[§§], din nordul Franţei, una dintre acelea cărora el le apreciase întotdeauna rafinamentul meseriaş şi pe care poate că nu şi-ar fi dorit să o vadă vreodată amestecată cu amăreala Piconului. Dar oricum nu mai era în stare să se pună cu ea.

Catherine îi ridică capul, aşa cum se face cu bebeluşii, şi-i dădu să sugă. Imediat, el încetă să mai tremure.

Catherine îi şterse spuma de la gură şi-l sărută pe frunte. El râgâi, adormi liniştit, cu un surâs copilăresc pe buze, şi muri în noaptea de 10 spre 11 iunie, de Sfântul Barnabe, ploios, după câte se pare.

în aceeaşi clipă, în bazinul cu peştişori

---

§§ Bere specifică regiunii Nord-Pas de Calais, supusă unei fermentaţii secundare („garde”), prelungită, în timpul căreia zaharurile şi drojdia continuă să acţioneze. *(N. ed.)*

roşii din grădină o femelă de ţânţar murea şi ea. Istovită. Depusese trei mii de ouă, vâscoase, dar puternice, înzestrate genetic cu toate calităţile mamei lor.

O broască dibace, cu privirea ageră, mânată de foame prin partea locului, hăpăi o mie dintr-o înghiţitură. La rândul lor, peştişorii roşii înfulecară nouă sute nouăzeci şi nouă.

Nu mai rămase decât unul. Un mascul. Dar broasca, adăpostindu-se prost pe un nufăr orientat spre nord, contractă în aceeaşi dimineaţă o răceală ţeapănă, o răceală de mlaştină, şi, într-un strănut zdravăn, expectoră un ou de ţânţar, încă viu. O femelă.

Şi aşa rămaseră doi. înzestraţi cu puteri ficu- siene, aveau la dispoziţie douăsprezece zile ca să crească, să trăiască, să distrugă, să se cupleze, să depună ouă şi să moară.

capitolul XXV

iunie. Sfântul Barnabé

Catherine Ronchon doarme lângă soţul ei. E pe cale să se trezească. Visează că se află într-un avion deasupra Loarei. Apa e roşie. De acolo, de sus, ai zice că este o arteră sangvină. La confluenţa cu Cher, fluviul se revarsă violent. Sângele vâscos lipeşte de sol grânele proaspete, părul verde năclăit. Ea tresare. Se sprijină în coate şi se apleacă peste bărbat, în penumbră, îi atinge fruntea, care este rece. îi este foarte rău şi începe să urle.

La prânz, Alain Bonillé şi părintele Montagu vin să jelească împreună cu Catherine, care plânge şi ea. Preotul îşi face de mântuială treburile popeşti cu defunctul. Speră ca în rai sufletul acestuia să fie mult prea ocupat cu căutarea vreunei cârciumi deschise încât să mai bage de seamă maimuţărelile sale.

Domnii Labesse şi Boucharoux li se alătură înainte de aperitiv. Ei remarcă faptul că omul e un nimic pe lumea asta. Sunt tare nefericiţi. Labesse observă că mortul este chiar Jacques şi că pare mai mare decât atunci când era viu. Boucharoux zice că da, aşa este.

12 iunie. Sfântul Guy

Inspectorul Granot, care nu mai anchetează de mult cazul unui singur cadavru, vine la Catherine ca să o hărţuiască în legătură cu cadavrul soţului ei. O întreabă de una şi de alta. De ce conducea Ronchon maşina ziaristului? Şi de ce îşi aruncase roata de rezervă? Şi ale cui sunt hainele alea din maşină? Şi unde eraţi ieri la ora 23? Nu-i spune „Rămâneţi la dispoziţia poliţiei şi nu părăsiţi oraşul sub nici un motiv", pentru că oraşul e blocat ca niciodată şi pentru că el ştie că şi ea ştie asta. Altfel, i-ar fi spus-o. îi place să se dea mare. Ea îl pofteşte să o facă pe Maigret mai încolo, pentru că tocmai i s-a adus sicriul. El se cară bombănind în barbă. Parcă ar fi Popeye.

Catherine se uită cum cei doi jeluitori de profesie de la pompele funebre îl aşază pe Jacques m coşciug. Sunt frânţi, pentru că au avut o lună de muncă grea. Pe sub mănuşile negre le strălucesc brăţări noi, cu zale plate. Oftează ca nişte şefi de sală suprasolicitaţi, care au bunăvoinţa să-ţi ofere un loc la o masă, în cârciuma lor, numai de hatârul tău.

Jacques chiar nu mai este, iar ei i se pare că mortul acesta e un străin, cu zâmbetul lui cam albastru, uşor zeflemitor, atât de tineresc, şi care nu este totuşi surâsul lui. Rânjetul puşlamalei care chiuleşte, încântată că are gripă.

în amurg, se sprijină de fereastră şi priveşte pe geam. Strada e plină de oameni mohorâţi care pălăvrăgesc în grupuri mici. Unii se uită spre ea şi arată casa cu degetul. Oferă un spectacol sinistru. Nu sunt decât bărbaţi, toţi îmbrăcaţi în negru. Dimineaţa, ca să poată fi înmormântate toate femeile lor, au fost nevoiţi să dărâme zidul de jos al cimitirului. Şaizeci şi şapte de gropi. Şi trei incinerări. Celelalte au fost băgate în pământ prin vizuini de prin alte provincii, unde le-au rămas obârşiile şi osuarul privat.

Catherine lasăjos perdeaua. Plânge la nesfârşit, în tăcere şi frângându-şi mâinile. Vede întâmplător, pe biroul de acaju, cuţitul pentru hârtie din fildeş şlefuit, care are în mijloc o miniatură victoriană aurită reprezentând bustul lui Disraeli cu jabou. O cumpărase cu zece ani în urmă, la Londra, de la târgul de vechituri din Portobello. După care făcuseră dragoste, aşteptând ora ceaiului într-un hotel din Kensington. Era în anul în care el îşi rupsese o vertebră şi, în plină criză, îi spunea: „Fă-mi felul. Sunt terminat.[11] Ea îl călărise până noaptea pe acel pat cu baldachin şi pe urmă văzuseră o piesă de Pinter, iar mai târziu mâncaseră homar gătit englezeşte, cu prea mult coniac, prost flambat. De ce tocmai aceste amintiri, din atâtea altele? Ah, da. Din cauza cuţitului de

tăiat hârtia.

Iar femeia aceasta, puternică precum un soare de aramă, se destramă şi se frânge; iar caii negri ai iadului trag din greu să-i sfâşie sufletul.

13 iunie. Sfântul Anton

Copilul dezarticulat scoate sunete fără nici o noimă. Dă cu capul în coşciugul închis al tatălui său. Ai' vrea să se mai joace şi să-i bage un deget în ureche.

La biserică, preotul spune că Jacques era generos cu bolnavii săraci şi că nu s-ar putea zice acelaşi lucru despre toţi creştinii sobri.

La cimitir, profesorul Paul Désileaux de Langé- rance, decanul Facultăţii de Medicină din Poitiers, preşedinte al Clubului Rotary, purtând crucea Ordinului Medicilor, pe faţă pediatru, pe din dos pedofil, spune: „Nu te vom uita niciodată, Jean-François.“ Se şopteşte că a încurcat înmormântările, că nu mai e întreg la cap de când şi l-a zdrobit de o piatră, anul trecut, în timpul unei vizite într-o tabără de înfometaţi din Africa sahariană, unde alergase după un copil subnutrit.

Alain şi părintele Montagu o înconjoară cu afecţiune pe Catherine, pe care o sută de priviri bărbăteşti o scrutează ciudat. Câţiva dintre cei emoţionaţi îi transmit condoleanţe.

14 iunie. Sfântul Elisée

Dându-i să mănânce acelei fărâme de asistat social, Catherine priveşte telejurnalul,

ca să-şi mai alunge gândurile negre.

Războaiele din Orient s-au înteţit. Pământul s-a cutremurat în sudul Asiei şi vibrionul holeric se ocupă acum de supravieţuitori.

Dar mai ales, mai ales, Clairon-Fermand trece din nou în divizia secundă. La Cérillac, spune omul din cutie, misterul rămâne de nepătruns. Singura femeie supravieţuitoare, doamna Catherine Ronchon, văduva doctorului Rouchon – smuls prematur dintre ai săi în urma unei scurte şi cumplite boli –, face, actualmente, obiectul unei paze întărite din partea poliţiei şi a administraţiei locale şi naţionale, coordonate de serviciile noului ministru de Interne, succesor al domnului Lapaire, care a demisionat în urma scandalului misterului nerezolvat din Cérillac, care, vă reamintim, rămâne intact, în timp ce mi se înmânează o ştire de ultimă oră, care ne aduce la cunoştinţă că şi A. S. Saint-Ger- main la fel.

15 iunie. Sfânta Germaine

Soseşte o scrisoare expres, cu antetul Prefecturii, adusă de un jandarm pe motocicletă. Doamna văduvă Catherine Rouchon, născută Albaret, domiciliată în Cérillac, pe Aleea Platanilor, nr. 3, este invitată să se prezinte astăzi, 15 iunie, în regim de urgenţă, la Spitalul Militar din

Limoges, spre a face o serie de examene fizico-psihologice, în cadrul anchetei asupra seriei de decese feminine suspecte constatate la Cérillac în ultima lună. O maşină oficială va veni să o ia la orele 11 de la domiciliu.

Este o maşină blindată, prevăzută cu un fel de container izolat. Infirmieri în uniforme antinucleare o împing în el pe Catherine, foarte crispaţi, atingând-o cu prudenţă. La prânz, cară containerul în sala securizată a spitalului, unde trei medici în costume speciale antirachetă, din teflon, o extrag pe tânăra femeie, ca să o împingă într-un alt habitaclu etanş, din sticlă transparentă, perforat de trei perechi de orificii prevăzute cu tot atâtea manşoane anticontaminare, pentru medicii consultanţi. Totul pare creat special pentru a asigura condiţiile de sterilizare şi burlescul necesar unei eventuale filmări a aventurilor spaţiale ale *Damei cu camelii.*

întoarsă pe toate părţile, pudrată cu talc, palpată, zgâriată, râcâită, Catherine oferă ştiinţei cuprinse de nelinişte o fărâmă de piele, trei fire de păr, o unghie, o oca de sânge proaspăt, mucozităţi, câteva picături de sudoare frontală şi foarte mult din amorul ei propriu, jupuit.

La orele 13, analiştii declară că doamna Ronchon nu prezintă nici un simptom al

vreunei boli şi nu poartă prin lume nici cel mai neînsemnat virus sau bacii suspect, cunoscut ori necunoscut. Doamna Rouchon întreabă insistent de ce au supus-o autorităţile responsabile la acest examen medical. Autorităţile responsabile mărturisesc că aceleaşi analize le-au fost efectuate, zadarnic, şi ce- rillachezelor moarte. în virtutea acestui fapt şi în termenii unui silogism ambiguu, poliţia o întreabă pe doamna Ronchon dacă nu i se pare ciudat faptul că nu a murit şi ea. Doamna Rouchon spune că e de acord să poarte de acum încolo un clopoţel de leproasă la gât, numai să fie lăsată dracului în pace, îi roagă să-i îngăduie să-şi îngrijească fructul exotic al pântecelui, pe care compania îndelungată a doi- cilor-cerberi l-ar putea tulbura. într-adevăr, fix la orele 11 şi 17 minute, conform raportului poliţiei, Christian Rouchon s-a scăpat pe uniforma unui ofiţer.

16 iunie. Sfântul J.-E Régis

Catherine Rouchon îi scrise surorii sale, Anne, conservatoare a locaşurilor şi jeturilor de apă ale lacului Leman din Geneva, în Elveţia.

Dragă Anne,

Mulţumesc pentru călduroasa ta scrisoare. Mulţumesc şi pentru că mă încurajezi să vin să mă odihnesc o vreme la tine. Ai dreptate, am să fac tot posibilul să plec de aici. Viaţa la

Cérillac a devenit pentru mine foarte apăsătoare. Nu cred că sunt în stare să mai suport multă vreme tensiunea şi acest soi de ură, de-abia stăpânită, pe care o simt îndreptată asupra mea.

Astăzi, dracu' m-a pus să încerc să scap de acasă, ca să-mi mai clătesc creierul şi să mai uit de Christian, care scrâşneşte din dinţi zi şi noapte de când a murit taică-su. (Uneori mă întreb dacă e normal copilul ăsta.) De-abia scosesem nasul afară, când doi maimuţoi de trupeţi mi-au şi luat urma. Le-am spus că sunt caraghioşi, că nu era să o şterg cu paporniţa goală în mână, lăsându-mi acasă fiul handicapat. Mi-au răspuns că acţionează aşa ca să mă apere. Mai întâi m-am întrebat de ce şi de cine anume. Şi apoi am înţeles. Pe stradă erau pretutindeni bărbaţi în negru. Numai bărbaţi, tocmai asta era, şi toţi în negru. Mergeau de-a lungul zidurilor care străluceau albe în soare, cu feţele supte, pământii din cauza doliului recent. Unii pufneau pe nări, scuipau frânturi de înjurături deşănţate, ameninţări cu moartea şi violul. Le simţeam în spate ochii holbaţi, plini de ură şi de spermă, aţintiţi asupra mea, ca nişte ventuze. Oameni pe care îi cunosc ca pe mine însămi şi care au făcut întotdeauna parte din viaţa mea tihnită, de fiecare zi, din acest orăşel. Ţi-l mai aminteşti pe pantofarul Carmut, de lângă

biserică, acela care îl plătea pe Jacques în vinuri de Touraine şi care-i dăruise lui Christian primele încălţări pe măsură, atunci când eram strâmtoraţi? Era în faţa dughenei lui. A fluierat după mine, aşa cum sunt fluierate curvele. Cârnăţarul m-a cântărit din ochi. Brutarul m-a preţăluit din priviri. Lăptarul m-a pipăit. Am grăbit pasul, mergeam ţeapănă şi indiferentă, muşcându-mi buzele ca să nu plâng. Hai noroc, Catherine cea plină de nuri, îmi spuneau privirile libidinoase ale bărbaţilor în negru, dintre femei, pe tine să te ajungă blestemul blestemelor.

Anne, este insuportabil. Am înţeles că la Cérillac eu nu mai sunt cea din urmă femeie. Sunt cea dintâi. Sunt Eva. Port cu mine păcatul originar şi povara morţii ciudate a tuturor celorlalte femei.

Când treceam pe acolo, prudent, vânzătorul de fructe şi legume şi-a pus la adăpost lada cu mere. Eu sunt Eva. Adam m-a părăsit. Sunt singură în grădină, numai cu şarpele.

în seara asta, vremea este mohorâtă şi apăsătoare, aşa cum se întâmplă de multe ori prin părţile astea la începutul verii. Adineauri, intrând în curte prin grădină, am văzut cum ieşea de sub o piatră o viperă strălucitoare. S-a prelins încetişor în bazinul cu peşti roşii, ca

şi cum nu ar fi vrut să tulbure viaţa fremătătoare a paraziţilor de la suprafaţa apei. M-am înfiorat.
Catherine

P.S. Am să plec. Aşteaptă-mă. Dar nu mă întreba nici când, nici cum... Nu-mi va fi uşor să ies de aici. Sunt urmărită zi şi noapte. Telefonul îmi este permanent supravegheat. La noapte, părintele Mon- tagu va pune la poştă scrisoarea aceasta.

17 iunie. Sfântul Hervé

Alain şi preotul aprobă hotărârea Catherinei, dar insistă să rămână Christian la Cérillac. Ei susţin că este practic imposibil să o ştergi discret din Franţa în Elveţia cu un însoţitor beteag, lânced, procopsit cu manifestări de incontinenţă cu totul imprevizibile şi susceptibil în orice moment să-şi necheze pofta de viaţă, prăvălindu-se de pe scaunul lui cu rotile.

Preabunul părinte propune ca, până ce se vor limpezi lucrurile, să ţină câtva timp copilul în pensiune la presbiteriu. Stăruieşte în ideea că prezenţa lui Christian la el, departe de a fi o povară, l-ar face mai plăcut lui Dumnezeu, care nu este deloc insensibil la acest soi de manifestări caritabile. Acest fapt ar aduce şi recunoştinţa preacuvioşilor din jurul lui, mereu ahtiaţi după un loc cât mai bun în rândul drepţilor din rai, loc pe care încearcă să-l obţină îngrijindu-i pe nevolnici

între slujbă şi vecernicie.

Alain adaugă cât se poate de serios că reeducarea motricităţii muşchilor lui Christian nu este încheiată, că asta-i treaba lui şi că nu poate fi încredinţată oricărui kinetotralala helvetic, îndobitocit de abuzul de ciocolată albă.

Catherine se lasă convinsă. Toţi trei pun la cale un plan de evadare.

— Şi cum am să plec? S-o facem cât mai repede.

— M-am şi gândit la asta, spuse preotul. Sfânta Blandine, adăugă el mai încet, pe tonul cu care se rosteşte o parolă, iar cei doi se cuibăriră la picioarele lui, ca să nu piardă urmarea. De trei ani tot amân o călătorie la Montluçon cu ea.

— Sfânta Blandine?

— Sfânta Blandine. Dacă ai fi fost ceva mai credincios, domnule Bonillé, ai fi ştiut că această persoană, care a fost dată pradă leilor în 177, spre gloria nepieritoare a Bisericii, şi-a trăit prima tinereţe la Cérillac. Iama, vindea castanele. Vara, stătea la agăţat prin poieni, până la căderea castanelor. într-o bună zi, Dumnezeu i s-a arătat sub înfăţişarea unui mistreţ. Cu riscul de a-şi înţepa posteriorul în învelişurile ţepoase, el a convins-o să nu mai trăiască în păcat. A ajuns Preafericită şi venerată la noi. Efigia ei în lemn de stejar, distrusă de cretinii de republicani în 1792, a fost reconstituită în ghips în 1936, de către un

cretin regalist care a pictat-o înainte să se usuce. Aşa se face că acum e crăpată toată şi trebuie s-o duc la reparat la atelierul de artă religioasă de la Montluçon, care se află, mai scutiţi-mă de şuşoteli, chiar pe drumul spre Elveţia.

— Şi ce-i cu asta? întrebă Catherine, care nici măcar nu îndrăznea să ghicească restul.

— Ai să-i iei locul sfintei în camionetă, copila mea. Bărbaţii şi sticleţii n-or să-şi dea seama.

— Dar Catherine nu aduce nici pe departe cu o statuie, se burzului Alain, care o văzuse în mişcare.

— Os-o machiezi tu. Am văzut ce-ai făcut anul trecut la serbarea şcolară. Era foarte bine.

Catherine îşi spuse că, la urma urmelor, Alain era un flăcău cu mâini îndemânatice, care ştia ce face, fie că frământa, fie că pudra. Remarc totuşi că proiectul rocambolesc al părintelui aducea cu aventurile lui Tintin prin ţara racletelor, cu condiţia ca, în cele din urmă, capătul drumului să fi fost Elveţia.

— Nimic mai simplu, reluă părintele. Trecem graniţa cât se poate de discret. Prin biserica din
Verliers, ceva mai sus de Nantua. Nu se mai slujeşte acolo de douăzeci de ani şi topografia este interesantă: faţada se află în Franţa, iar altarul în Elveţia. Chiar sub tabernacul, este

un chepeng care dă în- tr-un puţ părăsit din Vaud.

— Dar de unde ştiţi dumneavoastră toate astea, domnule părinte? întrebă Catherine, luând mâinile bătrânului într-ale sale.

— Oh, am fost oleacă în rezistenţă pe acolo, ca să-mi mai omor timpul... Am ajutat câţiva evrei să treacă în Elveţia prin ’43. Şi nu ca să mă laud, copii, dar cred că sunt singurul preot din Franţa care i-a convins vreodată pe evrei să se încline în faţa unui crucifix...

Alain remarcă faptul că trecerea secretă poate că nici nu mai exista.

— Staţi liniştiţi. Mai există. M-am întors acolo de trei ori. în ’57, ca să-i ajut să fugă pe cei din FLN***. în ’61, ca să trec doi tineri din OAS. Şi toamna trecută, pentru un picnic ecumenic cu o calvinistă, dar, în sfârşit, asta ţine de viaţa mea privată, conchise el. Cred că putem pleca mâine dimineaţă. Mi-ar prinde bine un păhărel de ceva.

Băură până noaptea târziu, dezbătându-şi zgomotos planul, vorbind tare şi agitându-se mult prea mult ca să-şi mascheze neliniştea de dinaintea sfârşitului, printr-o surescitare artificială, de ospăţ ratat.

Ştiau că niciodată nimic nu avea să mai fie provincial şi tihnit, aşa cum le fusese viaţa

---

*** Front de Libération Nationale – partid algerian creat în noiembrie 1954. *(N. ed.)*

monocinetică pe acele meleaguri aflate la adăpost de furtuni şi pe care tocmai furtunile le dezbinaseră.

18 iunie. Saint Appel

Orele 9.30. Kinetoterapeutul Alain Bonillé intră la Rouchoni. Spune că vine pentru masajul copilului. Paznicii îi dau drumul.

Orele 10. La volanul furgonetei parohiale, părintele Montagu intră în garajul Rouchonilor. Ce-i asta, domnule părinte? Este lada de şipci. Şi asta, cu rochie albă, ce-i? Este statuia Sfintei Blandine. Ce caută în ladă? O duc la Montluçon în dimineaţa asta, pentru restaurare, la atelierul de artă religioasă. De ce aţi intrat în garaj? Ca să încarc un cufăr cu haine ale nefericitului domn Rouchon, pe care biata doamnă Rouchon le oferă nevoiaşilor, muncitorilor despuiaţi din atelierele de artă religioasă. De la Montluçon? De la Montluçon. Paznicii îi dau şi lui drumul.

Orele 10.15. Alain şi preotul scot uşurel statuia din ladă, o coboară în beci, o sparg cu barosul în mii de fărâme de ipsos. Im sinea lui, părintele îi jură lui Dumnezeu că se căieşte.

Orele 11. Alain o ajută pe Catherine Rouchon să-şi pună pe ea o cămaşă albă de noapte, fără să risipească făina cu care o pudrase pe cap şi pe membre, după ce o unsese cu lipici. îşi reprimă pofta de a o

poseda sub duş. O sărută uşurel pentru ultima oară. Pe gură. De altfel, asta este şi singura părticică dezgolită şi liberă din trup care i s-ar putea dărui.

Orele 11.30. Părintele Montagu observă că paznicii, toropiţi de căldură, au pus de un picnic pe sub tei. Spune că acum este momentul.

capitolul XXVI

Orele 12.31. Un cuplu de ţânţari tineri intră pe fereastra întredeschisă. Pătrund în cufărul deschis, ca să se drăgălească la răcoare, în chiloţi de mătase.

Orele 12.32. Catherine Rouchon închide cufărul de două ori, cu un gest furios, posesiv şi plin de gelozie, pentru toate aceste amintiri despre Jacques care ar putea să-şi ia zborul.

râsul lumii

Umor negru, acid — iată o carte care, la fel ca autorul ei, rămâne inclasabilă. Ea începe ca un roman polițist. Mai multe femei din Cérillac, un târgușor oarecare, sunt găsite asasinate, fără ca poliția să identifice vreun mobil sau vreun indiciu, fără să contureze un cât de mic cerc de suspecți. E momentul când intră în scenă doctorul Rouchon. Acesta trece prin viață învăluit în aburii unei filozofii etilice, dar este singurul care încearcă să găsească o pistă. Numai că asta înseamnă plonjonul într-un univers mai mult fantastic decât științific, unde puține lucruri mai sunt ceea ce par. Intriga abundă în întorsături amuzante și în rezolvări neașteptate. Arhitect al anarhiei, Pierre Desproges pornește pe urmele lui Audiard sau Brassens și construiește o lume pe dos. Un spațiu în care poți să te amuzi când calci (la propriu) pe cadavre și în care, spre deosebire de viața reală, femeile sunt cele care cad la picioarele bărbaților. Însă cad, cum spune titlul, secerate.

În aceeași serie: